

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

18 JANVIER 1949.

18 JANUARI 1949.

PROJET DE LOI

portant approbation de la convention générale entre la Belgique et la France sur la sécurité sociale, l'accord complémentaire concernant le régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs frontaliers et saisonniers, l'accord complémentaire concernant le régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs des mines et établissements assimilés, le protocole relatif à l'allocation aux vieux travailleurs salariés et à l'allocation temporaire aux vieux, et le protocole relatif aux allocations en cas de chômage, signés à Bruxelles, le 17 janvier 1948.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La première convention intervenue entre la Belgique et la France dans le domaine de la législation sociale est celle du 21 février 1906, relative à la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

Après la première guerre mondiale, elle fut complétée, sous la date du 21 mai 1927, en même temps qu'était signée une convention relative au régime de retraite des ouvriers mineurs.

Peu après, une convention générale, relative aux assurances sociales a été conclue entre la Belgique et la France le 23 août 1930; elle a été complétée par un protocole additionnel signé à Paris, le 28 décembre 1935.

Cette première convention générale posait le principe de l'assimilation totale au regard des législations d'assurance sociale de chacun des deux pays, des travailleurs français et belges et établissant un régime spécial applicable aux travailleurs frontaliers.

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van de algemene overeenkomst tussen België en Frankrijk betreffende de maatschappelijke zekerheid, het aanvullend akkoord betreffende het regime der maatschappelijke zekerheid toepasselijk op de grens- en seizoenarbeiders, het aanvullend akkoord betreffende het regime der maatschappelijke zekerheid toepasselijk op de arbeiders in de mijnen en in de er mee gelijkgestelde instellingen, het protocol omtrent de tegemoetkoming aan de bejaarde loonarbeiders en omtrent de tijdelijke tegemoetkoming aan de oude lieden, alsmede het protocol omtrent de tegemoetkomingen in geval van werkloosheid, getekend te Brussel, op 17 Januari 1948.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De eerste tussen België en Frankrijk op het gebied der sociale wetgeving gesloten overeenkomst is deze van 21 Februari 1906, betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen.

Zij werd na de eerste wereldoorlog, op 21 Mei 1927, aangevuld, terwijl ook een overeenkomst omtrent het pensioenstelsel der mijnwerkers ondertekend werd.

Kort daarna op 23 Augustus 1930 werd er tussen België en Frankrijk een algemene overeenkomst betreffende de maatschappelijke verzekeringen gesloten; zij werd door een te Parijs, op 28 December 1935 ondertekend aanvullend protocol bijgewerkt.

In deze eerste algemene overeenkomst werd het beginsel der totale gelijkstelling gehuldigd ten opzichte van de wetgevingen van maatschappelijke verzekering, van elk der beide landen, van Franse en Belgische arbeiders en werd er een speciaal regime voor de grensarbeiders ingevoerd.

G.

Elle ne réglait cependant que la situation des ressortissants de chacun des deux pays qui avaient accompli toute leur carrière dans l'autre pays.

En vue de régler la situation des travailleurs ayant été occupés successivement ou alternativement en France et en Belgique, des pourparlers furent engagés en 1937 entre les deux pays. Ils ont abouti à la conclusion d'une convention signée à Paris, le 19 octobre 1937.

En même temps, un accord complémentaire concernant les régimes spéciaux d'assurance propres aux ouvriers mineurs et destiné à remplacer la convention du 21 mai 1927, a été conclu.

Le projet de loi approuvant la convention ainsi que l'accord complémentaire avait été déposé sur le Bureau de la Chambre des Représentants, mais n'avait pu être voté par le Sénat en raison de l'état de guerre.

L'instauration en Belgique et en France d'un système de Sécurité Sociale, au lendemain du deuxième conflit mondial, a nécessité un réexamen complet de la question et des pourparlers ont abouti à la conclusion, le 17 janvier 1948, d'une convention générale entre la France et la Belgique sur la Sécurité Sociale, ainsi que de deux accords complémentaires, l'un, relatif au régime de Sécurité Sociale des travailleurs des mines et établissements assimilés, l'autre au régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs frontaliers et saisonniers.

Les commentaires ci-après permettront de saisir la portée de la convention générale et des accords complémentaires que le Parlement est invité à approuver.

I. — Commentaire de la Convention générale.

Les principes généraux faisant l'objet du Titre I de la convention du 17 janvier 1948 définissent son champ d'application quant aux personnes (art. 1er) et quant aux matières (art. 2).

De même que les conventions antérieures, la convention nouvelle ne s'applique en principe qu'aux salariés manuels et intellectuels, sauf cependant, en ce qui concerne les législations concernant les prestations familiales auxquelles sont soumis et dont bénéficient d'une manière générale, dans les deux pays, non seulement les salariés, mais également les non salariés.

Dans les limites de l'article 1er, la convention établit entre les ressortissants des deux pays, une assimilation totale. Il va sans dire que cette assimilation s'étend non seulement aux assurés, mais également aux ayants-droit de ceux-ci prévus par chacune des législations.

L'article 3 fixe vis-à-vis des ressortissants français ou belges qui sont occupés dans un des deux pays tout en étant domiciliés dans l'autre, le principe de leur assujettissement à la législation en vigueur au lieu de leur travail. Des dérogations à ce principe sont cependant prévues, afin d'éviter, d'une part, l'assujettissement simultané d'un

Alleen de toestand der onderhorigen van de beide landen, die hun beroep steeds in het andere land uitgeoefend hadden werd er door geregeld.

In 1937 werden er tussen beide landen onderhandelings aangeknoopt, ten einde de toestand der opeenvolgend of beurtelings in Frankrijk en in België te werk gestelde arbeiders te regelen. Zij hebben op 19 October 1937 tot het sluiten van een te Parijs ondertekende overeenkomst geleid. Er werd, terzelfder tijd ter vervanging van de overeenkomst van 21 Mei 1927, een aanvullend akkoord betreffende de speciale regimes der verzekering der mijnwerkers gesloten.

Het wetsontwerp tot goedkeuring van de overeenkomst alsmede van het aanvullend akkoord werd ter tafel gelegd bij de Kamer der Volksvertegenwoordigers maar kon wegens de oorlogstoestanden door de Senaat niet gestemd worden.

De oprichting, in België en in Frankrijk, van een regime van Maatschappelijke Zekerheid, kort na de tweede wereldoorlog, drong een nieuw en volledig onderzoek van het vraagstuk op en de onderhandelingen hebben op 17 Januari 1948 tot een algemene overeenkomst tussen België en Frankrijk omtrent de Maatschappelijke Zekerheid geleid, alsmede tot twee aanvullende akkoorden, het ene, betreffende het regime der Maatschappelijke Zekerheid der arbeiders in de mijnen en in er mee gelijkgestelde ondernemingen, het andere, betreffende het regime der Maatschappelijke Zekerheid, toepasselijk op de grens- en seizoenarbeiders.

De volgende commentaren zullen het mogelijk maken de draagwijdte van de algemene overeenkomst en van de aanvullende akkoorden, welke door het Parlement dienen goedgekeurd, in te zien.

I. — Commentaar van de algemene overeenkomst.

De algemene beginselen, welke het voorwerp uitmaken van Titel I der tussenkomst dd. 17 Januari 1948 bepalen het toepassingsgebied er van, wat de personen (art. 1) en wat de inhoud (art. 2) betreft.

Zoals de vorige overeenkomsten is de nieuwe overeenkomst in principe, enkel op de handen- en geestesarbeiders toepasselijk, uitgezonderd evenwel wat de wetgevingen omtrent de kindertoelagen betreft, waaraan, in de beide landen en over 't algemeen niet enkel de loonarbeiders, maar eveneens de niet-loonarbeiders onderworpen zijn, en waarvan zij de prestaties genieten.

Binnen de draagwijdte van artikel 1 worden bij de overeenkomst der onderhorigen der beide landen volledig gelijkgesteld. Het spreekt van zelf dat deze gelijkstelling niet enkel van toepassing is op de verzekerden, maar eveneens op de rechthebbenden er van voorzien bij elke wetgeving.

Bij artikel 3 wordt tegenover de Franse en Belgische onderhorigen, die in een der beide landen te werk gesteld, en in het andere gevestigd zijn, het beginsel van hun onderwerping aan de in het land, waar zij arbeiden, van kracht zijnde wetgeving bepaald. Er werden evenwel, afwijkingen van dit beginsel voorzien, ten einde enerzijds

même assuré à chacune des législations belge et française, ou d'autre part, qu'un salarié échappe dans les deux pays à l'assujettissement à la législation en vigueur.

Le titre II définit les dispositions particulières applicables pour chacune des matières visées par l'article 2 de la convention.

Le chapitre Ier concerne l'assurance-maladie-maternité-décès.

Les articles 5, 6 et 7 règlent respectivement l'octroi des prestations de l'assurance maladie, des prestations maternité, ainsi que des allocations au décès ou des frais funéraires, et ne nécessitent aucun commentaire.

Les articles 8 et 9 règlent la situation particulière des personnes titulaires d'une pension de vieillesse ou d'invalidité en vertu de la législation de l'un des pays et qui transfèrent leur résidence dans l'autre pays.

Ces personnes peuvent prétendre aux prestations en nature de l'assurance-maladie, conformément à la législation du pays de leur nouvelle résidence, l'organisme assureur de ce pays effectuant le service des prestations pour le compte de l'organisme correspondant du pays qu'elles ont quitté.

Les dépenses engagées par les organismes assureurs pour dispenser les prestations en nature aux personnes visées à l'article 8, font l'objet d'une compensation entre le Fonds national d'assurance maladie-invalidité en Belgique et la Caisse Nationale de Sécurité Sociale en France.

Cette compensation est effectuée sur une base forfaitaire.

Malgré le désir des autorités belges de ne rien modifier aux règles qui sont à la base du fonctionnement des organismes assureurs, il a paru indispensable de confier au Fonds National d'assurance maladie-invalidité la mission de compenser les charges et de centraliser les comptes. Il n'était pas possible sans aller au devant de grandes complications, de demander aux unions mutualistes nationales agréées et au Fonds National d'assurance maladie-invalidité pour les offices régionaux, de garder le contact avec la Caisse Nationale de Sécurité Sociale française chargée à elle seule, d'une part, de payer une cotisation forfaitaire pour les prestations prises en charge en Belgique et, d'autre part, d'encaisser une cotisation similaire pour les bénéficiaires passant en France.

Le paragraphe 2 de l'article 9, ainsi que l'article 11, règlent les dispositions concernant le remboursement forfaitaire des prestations dispensées par l'organisme de sécurité sociale d'un pays pour le compte de l'organisme correspondant de l'autre pays.

de gelijktijdige onderwerping van éézelfde verzekerde aan de Franse en Belgische wetgeving te vermijden, of er, anderzijds, op te letten dat een loonarbeider niet aan de in beide landen van kracht zijnde wetgeving zou ontkomen.

Bij titel II worden bijzondere bepalingen, toepasselijk op elk der bij artikel 2 van de overeenkomst beoogde wetgevingen vastgesteld.

Hoofdstuk I heeft betrekking op de verzekering tegen ziekte bij moederschap — bij overlijden.

Bij de artikelen 5, 6 en 7 worden respectievelijk de toekenning der prestaties van de verzekering tegen ziekte, bij moederschap, alsmede der tegemoetkomingen bij overlijden of de begrafenis kosten geregeld, en er dient geen verder commentaar gegeven.

Bij artikelen 8 en 9 wordt, krachtens de wetgeving van één der landen, de bijzondere toestand der personen, houders van een ouderdoms- of invaliditeitspensioen, en die hun verblijfplaats in het ander land overbrengen geregeld.

Deze personen mogen, overeenkomstig de wetgeving van het land hunner nieuwe verblijfplaats, op de prestaties in natura van de verzekering tegen ziekte aanspraak maken, terwijl het verzekeringsorganisme van dit land de dienst der prestaties voor rekening van het overeenkomstig organisme van het land, waar zij vroeger verbleven, verzekert.

De door de verzekeringsorganismen gedane uitgaven om de prestaties in natura aan de bij artikel 8 beoogde personen te verzekeren worden door het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit in België en de Nationale Kas voor Maatschappelijke Zekerheid in Frankrijk vergoed.

Deze compensatie geschied op een forfaitaire basis.

Niettegenstaande de wens der Belgische overheden niets te veranderen aan de regels, welke aan de grondslag liggen van de werking der verzekeringsorganismen, bleek het noodzakelijk aan het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit de opdracht toe te vertrouwen, de lasten te compenseren en de rekeningen te centraliseren. Het was onmogelijk, zonder grote inwikkelingen te weeg te brengen, aan de erkende mutualiteitsbonden en aan het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit voor de gewestelijke diensten, het contact met de Franse Nationale Kas van Maatschappelijke Zekerheid te bewaren, welke alleen er mede belast is, enerzijds een forfaitaire bijdrage voor de in België ten laste genomen prestaties te betalen en, anderzijds, een gelijkaardige bijdrage voor de naar Frankrijk gaande gerechtigden te innen.

Bij paragraaf 2 van artikel 9, alsmede bij artikel 11 worden de bepalingen betreffende de forfaitaire terugbetaling der door het organisme van maatschappelijke zekerheid van het ene land voor rekening van het overeenkomstig organisme van het andere land uitgekeerde prestaties geregeld.

Le remboursement forfaitaire a paru constituer le moyen le plus simple pour opérer les règlements de compte.

Le chapitre 2 a trait à l'assurance invalidité. Dans ce but humanitaire aussi bien que pour des raisons d'ordre social, les deux pays contractants animés du désir de garantir le travailleur contre les risques de l'invalidité, ont voulu que celui-ci soit couvert constamment par la législation de l'un ou l'autre pays. Il importe néanmoins d'éviter que ces prestations soient dispensées par les deux législations simultanément. En matière d'invalidité, il est fait application d'un des principes de base de la convention celui de la totalisation des périodes d'assurance accomplies successivement ou alternativement, dans les deux pays contractants.

Le chapitre 3 relatif à l'assurance-vieillesse et à l'assurance-décès (pensions) règle la situation des travailleurs salariés et assimilés français ou belges qui ont été affiliés successivement ou alternativement dans les deux pays contractants à un ou plusieurs régimes d'assurance vieillesse ou d'assurance-décès, en leur appliquant dans l'article 17, ce même principe de la totalisation des périodes d'assurance.

Le paragraphe 3 de cet article établit la règle dite du « prorata temporis ». L'organisme assureur de chacun des pays contractants détermine d'après la législation qui lui est propre et compte tenu de la totalité des périodes d'assurance, sans distinction du pays contractant où elles ont été accomplies, si l'intéressé réunit les conditions requises pour avoir droit aux avantages prévus par cette législation.

Il détermine pour ordre le montant de la prestation en espèce à laquelle l'intéressé aurait droit si toutes les périodes d'assurance totalisées avaient été accomplies exclusivement sous sa propre législation et réduit ce montant au prorata de la durée des périodes accomplies sous la dite législation.

C'est ainsi que le salarié qui doit justifier en Belgique de 15 périodes d'assurance et qui en a accompli 5 en Belgique et 10 en France, obtiendra en Belgique 5/15e des avantages du régime belge; l'autre partie de sa pension sera déterminée par l'organisme français, compte tenu de la même règle.

Il va sans dire que pour l'application du principe de totalisation, de même que pour le calcul du « prorata temporis » il ne peut être tenu compte dans l'un ni dans l'autre pays d'aucune durée de stage.

L'article 18 se réfère au cas où les deux législations à appliquer ne prévoient pas le même âge ou le même moment pour la liquidation des avantages.

Ainsi, si dans un pays, la pension de vieillesse prend cours à 60 ans et dans l'autre à 65 ans, il est procédé par le pays qui prévoit l'âge le moins élevé à une liquidation sur la base de la totalité des services accomplis dans les deux pays à la date à laquelle intervient la liquidation.

De forfaitaire terugbetaling scheen het eenvoudigste middel om de afrekeningen te verrichten.

Hoofdstuk 2 heeft betrekking op de verzekering tegen invaliditeit. De beide contracterende landen, beziel met de wens de arbeider tegen de gevaren van invaliditeit te waarborgen, wilden hem met dit menslievend doel alsmede wegens redenen van sociale aard, voortdurend, bij de wetgeving van ene of van het andere land dekken. Er dient evenwel vermeden dat deze prestaties voor de twee, terzelfder tijd, gedaan worden. Wat de invaliditeit betreft, werd een der grondbeginselen van de overeenkomst, dit van de totalisatie der opeenvolgende beurtelings in de twee contracterende landen, volbrachte verzekeringsperioden, toegepast.

Bij hoofdstuk 3 betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en bij overlijden (pensioenen) wordt de toestand der Belgische of Franse loonarbeiders en er mee gelijkgestelden die opeenvolgend of beurtelings in beide contracterende landen bij één of verscheidene regimes van verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom of van verzekering bij overlijden geregeld, door artikel 17, hetzelfde beginsel van de totalisatie der verzekeringsperioden op hen toe te passen.

Bij paragraaf 3 van dit artikel wordt de regel van de *prorata temporis* vastgesteld. Het verzekeringsorganisme van elk der contracterende landen bepaalt, volgens de eigen wetgeving er van en rekening houdend met al de verzekeringsperioden samen zonder onderscheid van het contracterende land, waar zij volbracht zijn, of de belanghebbende de vereiste voorwaarden vervult om recht te hebben op de bij deze wetgeving voorziene voordelen.

Het bepaalt voor order het bedrag van de prestaties in speciën, waarop de belanghebbende recht zou hebben indien al de getotaliseerde verzekeringsperioden uitsluitend onder zijn eigen wetgeving volbracht waren en het vermindert dit bedrag naarmate de duur der onder deze wetgeving volbrachte perioden. Zodoende zal de loonarbeider in België 15 verzekeringsperioden moet rechtvaardigen en die er 5 in België en 10 in Frankrijk doorgebracht heeft, in België 5/15^e der voordelen van het Belgisch regime bekomen; het andere gedeelte van zijn pensioen zal door het Frans organisme rekening houdend met dezelfde regel, bepaald worden.

Het spreekt van zelf dat er voor de toepassing van het beginsel der totalisatie, alsmede voor de berekening van het « prorata temporis » noch in het ene noch in het andere land met de duur van de proeftijd rekening mag gehouden worden.

Artikel 18 heeft betrekking op het geval dat bij de twee toe te passen wetgevingen niet dezelfde leeftijd of hetzelfde ogenblik voor de uitkering der voordelen voorzien wordt.

Zo het ouderdomspensioen in het ene land op 60 jarige leeftijd en in het andere land op 65 jarige leeftijd ingaat wordt er door het land dat de laagste leeftijd voorziet, tot een uitkering op grond der totaliteit van de in de beide landen op de datum der uitkering volbrachte diensten overgegaan.

Une seconde liquidation a lieu ultérieurement lorsque l'assuré atteint l'âge prévu par la législation de l'autre pays pour l'attribution des avantages.

L'assuré reçoit donc tout d'abord une première pension correspondant aux services qu'il a accomplis dans le premier des pays et déterminée au prorata de ces services par rapport à la totalité; puis une seconde pension, liquidée par le second pays, à l'âge où il y a droit au regard de la législation de ce pays, compte tenu de la totalité de ses services à cette époque et au prorata de ceux de ces services qui ont été accomplis dans le dit pays.

L'application des règles énoncées à l'article 17 pouvant dans certains cas, être moins favorable qu'en l'absence de toute convention, l'assuré peut, en vertu de l'article 19 renoncer aux dites règles. Dans ce cas, chaque pays paie ce qu'il est tenu de payer vis-à-vis de sa propre législation, sans tenir compte de la règle de totalisation.

Cette option peut s'exercer chaque fois que l'assuré a un intérêt à la faire, c'est-à-dire lorsque se réalise l'une des éventualités prévues au paragraphe 2 de l'article 19.

L'article 20 lève d'une manière générale, les conditions de résidence auxquelles peut être subordonné, dans les deux pays contractants, l'octroi de certains avantages.

Les ressortissants de chacun des deux pays contractants, tant qu'ils résident dans l'un de ces pays, pourront donc bénéficier des avantages qu'ils ont acquis en vertu des législations belge et française d'assurance-vieillesse et d'assurance-décès.

Le chapitre 4, relatif aux prestations familiales, rend applicable en cette matière, le principe de totalisation dont il a déjà été question ci-dessus.

En matière d'accident du travail — chapitre 5 — la convention franco-belge actuelle ne modifie en rien les principes de base des conventions antérieures des 21 février 1906 et 21 mai 1927. Elle précise simplement les conditions d'application relatives au détachement temporaire du personnel, d'un pays dans l'autre, pendant une période n'excédant pas six mois. Elle ajoute aux conventions antérieures une disposition accordant également la réciprocité complète et absolue en matière d'octroi de majorations de rentes d'accidents du travail et d'allocations supplémentaires de même espèce.

Les détails concernant l'état de besoin seront réglés par accord administratif entre les deux pays.

L'état de besoin requis en la matière par la législation belge sur les allocations supplémentaires sera établi, en ce qui concerne les victimes françaises accidentées en Belgique et résidant dans leur pays d'origine, par les soins exclusifs des autorités administratives françaises qui conserveront leur liberté d'appréciation à cet égard.

Later wanneer de verzekerde de door de wetgeving van het andere land voor de toekenning der voordelen voorziene leeftijd bereikt, zal een tweede uitkering plaats grijpen.

De verzekerde ontvangt aldus, eerstens, een eerste pensioen, dat overeenkomt met de door hem in het eerste land volbrachte diensten en dat bepaald wordt naarmate de totaliteit dezer diensten; vervolgens een tweede pensioen, door het tweede land uitgekeerd, op de leeftijd waarop volgens de wetgeving van dit land, recht verkrijgt, rekening gehouden met de totaliteit zijner diensten op dat tijdstip en naar rato van de in dat land volbrachte diensten.

Daar de toepassing der in artikel 17 vermelde regels in sommige gevallen ongunstiger kan zijn dan bij ontstentenis van elke overeenkomst mag de verzekerde krachtens artikel 19 van de bij deze regels voorziene voordelen afzien. In dit geval betaalt elk land datgene, waartoe het volgens zijn eigen wetgeving gehouden is zonder met de regel der totalisatie rekening te houden.

Deze keuze mag geschieden, telkenmale de verzekerde er belang bij heeft, d.i. wanneer zich een der bij paragraaf 2 van artikel 19 voorziene feiten voordoet.

Bij artikel 20, worden, in het algemeen, de verblijfsvoorwaarden waaraan de toekenning van sommige voordelen in de beide landen kan onderworpen worden, opgeheven.

De onderhorigen van elk der beide contracterende landen kunnen dus zolang zij in een dezer landen verblijven de voordelen genieten, die zij krachtens de Belgische en Franse wetgevingen van verzekering tegen degelijke gevolgen van ouderdom en bij overlijden verworven hebben.

Bij hoofdstuk 4 betreffende de kindertoelagen worden, hieromtrent het beginsel der totalisatie, waarvan boven reeds sprake, toepasselijk gemaakt.

In verband met de arbeidsongevallen — hoofdstuk 5 — wordt bij de huidige Frans-Belgische overeenkomst aan de grondbeginselen der vorige overeenkomsten van 21 Februari 1906 en van 21 Mei 1927 niets gewijzigd. Enkel de toepassingsvoorwaarden betreffende een tijdelijke detachering van het personeel, van het ene land naar het andere, tijdens een periode van hoogstens 6 maanden, worden er gewoon bij bepaald. Er wordt bij de vorige overeenkomsten, een bepaling gevoegd, waarbij eveneens de volledige en volstreekte wederkerigheid wordt toegekend wat het verlenen van rentetoeslagen voor arbeidsongevallen en aanvullende toeslagen van dezelfde aard betreft.

De bijzonderheden omtrent de staat van behoefte worden bij administratief akkoord tussen de beide landen geregeld.

De bij de Belgische wetgeving omtrent de aanvullende tegemoetkomingen vereiste staat van behoefte zal voor de in België door arbeidsongevallen Franse getroffen en die in hun geboorteland verblijven, door de uitsluitende zorgen der Franse administratieve overheden, die hun vrijheid voor het vaststellen der percentages hieromtrent zullen behouden, bepaald worden.

Les dispositions générales et diverses faisant l'objet du Titre III de la Convention ne nécessitent aucun commentaire.

**II. — Commentaire de l'accord complémentaire
relatif au régime de Sécurité Sociale
applicable aux travailleurs des mines
et établissements assimilés.**

L'accord complémentaire s'inspire en ce qui concerne les ouvriers mineurs et assimilés, des principes qui se trouvent énoncés dans la convention générale.

Il définit le régime d'assurance en vue de la vieillesse, de la survie et de l'invalidité, applicable aux assurés belges et français qui ont été assujettis successivement ou alternativement dans l'un et l'autre pays contractants à la législation spéciale sur la sécurité sociale des ouvriers mineurs. Il tient compte, pour ce faire, des particularités qui illustrent le régime d'assurance des ouvriers mineurs dans l'un et l'autre pays.

Il abroge la convention du 21 mai 1927, proclame le respect des droits acquis au titre de celle-ci et assure aux bénéficiaires de cette convention, le droit de prétendre à la jouissance des avantages nouveaux consacrés depuis 1927 par la législation belge et par la législation française relative au régime d'assurance des ouvriers mineurs. Un arrangement interviendra entre les autorités administratives suprêmes des deux pays pour régler l'attribution aux pensionnés des prestations de charbon et de logement.

**III. — Commentaire de l'accord complémentaire
relatif au régime de Sécurité Sociale
applicable aux travailleurs frontaliers et saisonniers.**

Les principes généraux de la convention s'appliquent aux travailleurs frontaliers et saisonniers.

Des règles particulières ont cependant dû être prévues parce qu'il s'imposait de tenir compte de la situation du travailleur frontalier qui franchit journellement ou hebdomadairement la frontière pour se rendre à son travail ou du travailleur saisonnier qui se rend d'un pays dans l'autre pour une durée déterminée, tandis que les membres de leur famille continuent à habiter au lieu de leur résidence réelle et permanente.

L'accord complémentaire règle, en ordre principal, la dispensation des prestations en espèces et en nature afférentes à la législation des assurances sociales, ou à celle relative à la réparation du dommage résultant des accidents de travail et des maladies professionnelles.

En ce qui concerne les prestations en nature prévues en matière d'assurance maladie-invalidité, cet accord donne au frontalier la faculté d'opter en faveur de l'une ou l'autre législation; cette même faculté existe dans le domaine des

De algemene en diverse bepalingen van Titel III van de Overeenkomst vergen geen verder commentaar.

**II. — Commentaar over het aanvullend akkoord
betreffende het regime der Maatschappelijke Zekerheid
toepasselijk op de arbeiders in de mijnen
en in de ermee gelijkgestelde inrichtingen.**

Het aanvullend akkoord is, wat de mijnarbeiders en ermee gelijkgestelden betreft, gesteund op de beginselen van de algemene overeenkomst.

Het bepaalt het stelsel van verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom, invaliditeit en overleving, welke op de Belgische en Franse verzekerden, die opeenvolgend of beurtelings in het ene of het andere contracterende land aan de speciale wetgeving betreffende de maatschappelijke zekerheid der mijnarbeiders onderworpen zijn, toepasselijk is. Daarom wordt er rekening gehouden met de bijzonderheden, welke het stelsel van verzekering der mijnarbeiders in het ene en het andere land kenmerken.

De overeenkomst van 21 Mei 1947 wordt er bij ingetrokken, de er bij verworven rechten worden er door bevestigd en het recht om aanspraak te maken op het genot der nieuwe voordelen welke sedert 1927 bij de Belgische wetgeving en bij de Franse wetgeving betreffende het verzekeringsstelsel der mijnwerkers toegekend waren, wordt aan de bij de overeenkomst begunstigde verzekerd. Er zal tussen de hoogste administratieve overheden der beide landen een regeling getroffen worden ten einde de toekenning aan de gepensioneerden van kolen en huisvesting te regelen.

**III. — Commentaar over het aanvullend akkoord
betreffende het regime der Maatschappelijke Zekerheid
toepasselijk op de grens- en seizoenarbeiders.**

De algemene beginselen van de overeenkomst zijn op de grens- en seizoenarbeiders toepasselijk.

Nochtans, er dienden bijzondere regels voorzien, daar er rekening moest gehouden worden met de toestand van de grensarbeider die dagelijks of wekelijks de grens oversteekt om zich naar zijn werk te begeven, of van de seizoenarbeider die zich voor een bepaalde duur van het ene naar het andere land begeeft, terwijl de leden van hun gezin op de plaats van hun werkelijke en vaste woonplaats blijven.

Bij het aanvullend akkoord wordt voornamelijk de uitkering van prestaties in speciën en in natura, krachtens de wetgeving der speciale verzekeringen of krachtens deze betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen en uit beroepsziekten geregeld.

Bij dit akkoord wordt, betreffende de voor de verzekering tegen ziekte en invaliditeit voorziene prestaties, aan de grensarbeider de mogelijkheid gegeven de ene of de andere wetgeving te verkiezen; deze zelfde mogelijkheid

accidents de travail et des maladies professionnelles, sauf si la législation nationale permet à l'employeur de limiter le choix de l'assuré.

Sans doute, pourrait-on objecter que certaines difficultés de contrôle sont de nature à rendre malaisée l'application de cette faculté d'option laissée ainsi au travailleur frontalier ou saisonnier.

Pareille objection paraît ne pas devoir être retenue, étant donné la liaison constante et étroite qui, déjà à l'heure actuelle, est établie entre les organismes de sécurité sociale situés de chaque côté de la frontière.

Il ne peut se concevoir, par ailleurs, que l'on se retranche derrière certaines difficultés de contrôle pour enlever au travailleur frontalier ou saisonnier, ainsi qu'aux membres de sa famille, les moyens de les garantir efficacement contre la maladie.

Les dispositions relatives aux allocations familiales et les dispositions générales du présent accord ne nécessitent aucun commentaire.

*
**

Certaines mesures de détail pour l'exécution de la convention et des accords complémentaires devront encore être arrêtées.

La convention prévoit expressément que ces mesures seront déterminées par les autorités administratives suprêmes des deux pays, c'est-à-dire par le Ministre de chaque pays, qui a les régimes énumérés à l'article 2 dans ses attributions.

Telle est, Mesdames et Messieurs, la portée de la convention que nous avons l'honneur de soumettre à votre approbation.

Le Premier Ministre,

Ministre des Affaires Etrangères,

bestaat op het gebied der arbeidsongevallen en der beroepsziekten, uitgezonderd indien bij de nationale wetgeving aan de werkgever toegelaten wordt de keuze van de verzekerde te beperken.

Zonder twijfel zou er kunnen opgeworpen worden dat sommige controlemoeilijkheden de toepassing van de al- dus aan de grens- of seizoenarbeider toegekende mogelijkheid tot kiezen lastig maken.

Zulke opwerping zou de aandacht niet gaande mogen houden, daar er nu reeds een bestendige en enge band tussen de organismen van maatschappelijke zekerheid, aan beide zijden van de grens, bestaat.

Het is, ten andere, niet aan te nemen dat er op sommige controlemoeilijkheden beroep wordt gedaan om aan de grens- en seizoenarbeiders, alsmede aan de leden van hun gezin de middelen te ontnemen om hen daadwerkelijk tegen de ziekte te behoeden.

Er wordt voor de bepalingen betreffende de kindertoeelagen en de algemene bepalingen van het huidig akkoord geen verdere uitleg vereist.

*
**

Sommige bijkomstige maatregelen voor de uitvoering van de overeenkomst en van de aanvullende akkoorden dienen nog bij besluit vastgesteld.

Bij de overeenkomst wordt uitdrukkelijk bepaald dat deze maatregelen door de hoogste administratieve overheden der beide landen d. i. door de Minister van elk land, die de in artikel 2 vermelde regimes onder zijn bevoegdheid heeft, zullen vastgesteld worden.

Dit is, Mevrouwen en Mijne Heren, de draagwijdte van de overeenkomst welke wij de eer hebben aan uw goedkeuring voor te leggen.

De Eerste-Minister,

Minister van Buitenlandse Zaken,

P.-H. SPAAK.

Le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale,

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,

L.-E. TROCLET.

ADDENDUM

à l'Exposé des Motifs du projet de loi portant approbation de la Convention Générale entre la Belgique et la France sur la Sécurité Sociale, l'Accord complémentaire concernant le régime de Sécurité Sociale applicable aux travailleurs frontaliers et saisonniers, l'Accord complémentaire concernant le régime de Sécurité Sociale applicable aux travailleurs des mines et établissements assimilés, le Protocole relatif à l'allocation aux vieux travailleurs salariés et à l'allocation temporaire aux vieux, et le Protocole relatif aux allocations en cas de chômage, signés à Bruxelles, le 17 janvier 1948.

Avenants à la Convention Générale, signés à Paris, le 9 août 1948.

Depuis la conclusion de la Convention Générale sur la Sécurité Sociale dont il est question au présent projet de loi, il est apparu aux Gouvernements belge et français qu'il était souhaitable d'en étendre le bénéfice à deux catégories de travailleurs salariés, en raison des services que ceux-ci rendent à l'économie nationale de chacun des deux pays contractants.

Il s'agit, d'une part, des ressortissants polonais et, d'autre part, des « réfugiés » et « personnes déplacées » reconnues comme telles au sens de la première partie de l'annexe I de la Convention Internationale du 15 décembre 1946, portant constitution de l'organisation internationale pour les réfugiés, approuvée par la loi belge du 5 février 1948.

Dans ce but deux avenants à la Convention Générale ont été signés à Paris, le 9 août 1948.

Aux termes de ces avenants, les travailleurs dont il s'agit, qui sont ou ont été occupés alternativement ou successivement en France et en Belgique, bénéficient des dispositions de la Convention Générale ainsi que de l'Accord complémentaire relatif aux travailleurs des mines et établissements assimilés, tant qu'ils continuent à résider dans les territoires belge et français, mais à l'exclusion des avantages dont l'octroi serait subordonné à l'existence d'une convention de réciprocité.

*Le Premier Ministre,
Ministre des Affaires Etrangères,*

P.-H. SPAAK.

Le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale,

L.-E. TROCLET.

TOEVOEGSEL

aan de Memorie van Toelichting van het wetsontwerp tot goedkeuring van de Algemene Overeenkomst tussen België en Frankrijk betreffende de maatschappelijke zekerheid, het Aanvullend Akkoord betreffende het op de grens- en de seizoenarbeiders toepasselijk regime der maatschappelijke zekerheid, het Aanvullend Akkoord betreffende het op de arbeiders in de mijnen en in de er mee gelijkgestelde inrichtingen toepasselijk regime der maatschappelijke zekerheid, het Protokol betreffende de vergoeding aan bejaarde loonarbeiders en de tijdelijke vergoeding aan oude lieden, en het Protokol betreffende de werkloosheidsvergoedingen, getekend te Brussel, de 17 Januari 1948.

Aanhangsels bij de Algemene Overeenkomst, getekend de 9 Augustus 1948, te Parijs.

Sedert het sluiten der Algemene Overeenkomst betreffende de Maatschappelijke Zekerheid, waarvan sprake in het onderhavig wetsontwerp, is het de Belgische en Franse Regeringen wenselijk gebleken het voordeel daarvan uit te breiden tot twee categorieën van loonarbeiders, wegens de diensten welke deze personen aan de nationale ekonomie van beide verdragsluitende landen bewijzen.

Bedoeld worden, enerzijds, Poolse onderhorigen en, anderzijds, « vluchtelingen » en « verplaatse personen » als dusdanig erkend naar de zin van het eerste gedeelte van Bijlage I der Internationale Overeenkomst van 15 December 1946, tot vaststelling van het Statuut der Internationale Organisatie voor de Vluchtelingen, goedgekeurd door de Belgische wet van 5 Februari 1948.

Twee aanhangsels bij de Algemene Overeenkomst werden te dien einde de 9^e Augustus 1948, te Parijs, ondertekend.

Naar luid van deze aanhangsels genieten de arbeiders in kwestie, die beurtelings of achtereenvolgens in Frankrijk en in België te werk gesteld zijn of waren, het voordeel der bepalingen van de Algemene Overeenkomst alsmede van het Aanvullend Akkoord betreffende de arbeiders in de mijnen en in de ermee gelijkgestelde inrichtingen, zolang zij verder op het Belgisch en het Frans grondgebied verblijven, maar met uitsluiting der voordelen waarvan de toekenning zou afhangen van het bestaan van een wederkerigheidsovereenkomst.

*De Eerste-Minister,
Minister van Buitenlandse Zaken,*

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,

CONVENTION GENERALE

entre la Belgique et la France
sur la Sécurité Sociale;

ACCORD COMPLEMENTAIRE

concernant le régime de Sécurité Sociale applicable
aux travailleurs frontaliers et saisonniers;

ACCORD COMPLEMENTAIRE

concernant le régime de Sécurité Sociale applicable
aux travailleurs des mines et établissements assimilés;

PROTOCOLE

relatif à l'allocation aux vieux travailleurs salariés
et à l'allocation temporaire aux vieux;

PROTOCOLE

relatif aux allocations en cas de chômage;

Signés à Bruxelles, le 17 janvier 1948.

ALGEMENE OVEREENKOMST

tussen België en Frankrijk
betreffende de Maatschappelijke Zekerheid;

AANVULLEND AKKOORD

betreffende het regime
van Maatschappelijke Zekerheid der grens-
en seizoenarbeiders;

AANVULLEND AKKOORD

betreffende het regime van Maatschappelijke Zeker-
heid der arbeiders in de mijnen en in de daarmee
gelijkgestelde inrichtingen;

PROTOCOL

betreffende de vergoeding aan oude loonarbeiders
en de tijdelijke vergoeding aan bejaarden;

PROTOCOL

betreffende de werklozensteun;

Ondertekend te Brussel, de 17e Januari 1948.

CONVENTION GENERALE

**entre la Belgique et la France
sur la Sécurité Sociale.**

Son Altesse Royale le Prince Régent de Belgique

et

le Président de la République Française,

animés du désir de garantir le bénéfice des législations sur la sécurité sociale en vigueur dans les deux États contractants aux personnes auxquelles s'appliquent ou ont été appliquées ces législations, ont résolu de conclure une convention et, à cet effet, ont nommé leurs plénipotentiaires, savoir :

Son Altesse Royale le Prince Régent de Belgique :

Monsieur Léon-Eli TROCLET, Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale;

Le Président de la République Française :

Monsieur Daniel MAYER, Ministre du Travail.

Lesquels, après avoir échangé leurs pouvoirs reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

TITRE PREMIER.**PRINCIPES GENERAUX.****ARTICLE PREMIER.***Paragraphe 1er.*

Les travailleurs belges ou français, salariés ou assimilés aux salariés par les législations de sécurité sociale énumérées à l'article 2 de la présente convention sont soumis respectivement aux dites législations applicables en France ou en Belgique et en bénéficient dans les mêmes conditions que les ressortissants de chacun de ces pays.

Paragraphe 2.

Les ressortissants belges ou français, autres que ceux visés au premier paragraphe du présent article sont soumis respectivement aux législations concernant les prestations familiales énumérées à l'article 2, applicables en

ALGEMENE OVEREENKOMST

**tussen België en Frankrijk
betreffende de Maatschappelijke Zekerheid.**

Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins Regent van België

en de

President van de Franse Republiek,

bezield met het verlangen het voordeel van de wetgeving betreffende de maatschappelijke zekerheid van beide contracterende Staten ten gunste van de personen, op wie deze wetgeving van toepassing is of was, te waarborgen, hebben besloten een overeenkomst te sluiten en hebben te dien einde hun gevolmachtigden benoemd, te weten :

Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins Regent van België :

De Heer Léon-Eli TROCLET, Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg;

De President van de Franse Republiek :

De Heer Daniel MAYER, Minister van Arbeid.

Die, na uitwisseling van hun volmachten welke in goede en behoorlijke vorm erkend werden, omtrent volgende bepalingen zijn overeengekomen.

TITEL EEN.**ALGEMENE PRINCIPES.****EERSTE ARTIKEL.***Paragraaf 1.*

De Belgische of Franse loonarbeiders of er mee gelijkgestelden ingevolge de wetgevingen betreffende de maatschappelijke zekerheid die bij artikel 2 van deze overeenkomst vermeld zijn, worden respectievelijk aan de Franse of Belgische wetgeving onderworpen en genieten de voordelen ervan onder dezelfde voorwaarden als de onderhorigen van elk dezer landen.

Paragraaf 2.

De Belgische en Franse onderhorigen, die bij paragraaf 1 van dit artikel niet bedoeld worden, zijn respectievelijk onderworpen aan de bij artikel 2 vermelde wetgevingen betreffende de kindertoelagen, welke in

France ou en Belgique et en bénéficient dans les mêmes conditions que les ressortissants de chacun de ces pays.

ARTICLE 2.

Paragraphe 1er.

Les législations de sécurité sociale auxquelles s'applique la présente convention sont :

1° En Belgique :

- a) la législation relative à l'assurance maladie, invalidité;
- b) la législation relative à l'assurance des ouvriers et des employés en vue de la vieillesse et du décès prématuré;
- c) les législations des allocations familiales relatives aux salariés et aux non-salariés;
- d) la législation relative aux accidents du travail et aux maladies professionnelles;
- e) la législation spéciale relative au régime de retraite des ouvriers mineurs et assimilés.

2° En France :

- a) la législation générale fixant le régime des assurances sociales applicable aux assurés des professions non-agricoles et concernant l'assurance des risques maladie, invalidité, vieillesse, décès et la couverture des charges de la maternité;
- b) la législation des assurances sociales applicables aux salariés et assimilés des professions agricoles et concernant la couverture des mêmes risques et charges;
- c) la législation des prestations familiales;
- d) les législations sur la prévention et la réparation des accidents du travail et des maladies professionnelles;
- e) les régimes spéciaux de sécurité sociale, en tant qu'ils concernent les risques ou prestations couverts par les législations énumérées aux alinéas précédents et notamment le régime relatif à la sécurité sociale dans les mines.

Paragraphe 2.

La présente convention s'appliquera également à tous les actes législatifs ou réglementaires qui ont modifié ou complété ou qui modifieront ou compléteront les législations énumérées au paragraphe 1er du présent article.

Toutefois, elle ne s'appliquera :

- a) aux actes législatifs ou réglementaires couvrant une branche nouvelle de la sécurité sociale que si un arrangement intervient à cet effet entre les pays contractants;

Frankrijk of in België van toepassing zijn, en genieten de voordelen ervan onder dezelfde voorwaarden als de onderhorigen van elk dezer landen.

ARTIKEL 2.

Paragraaf 1.

De wetgevingen betreffende de maatschappelijke zekerheid waarop deze overeenkomst toepasselijk is, zijn :

1° In België :

- a) De wetgeving betreffende de maatschappelijke zekerheid en invaliditeit;
- b) De wetgeving betreffende de verzekering der arbeiders en der bedienden tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood;
- c) De wetgeving betreffende de kindertoelagen ten voordele van de loonarbeiders en de niet-loonarbeiders;
- d) De wetgeving betreffende de arbeidsongevallen en de beroepsziekten;
- e) De bijzondere wetgeving betreffende het pensioenstelsel der mijnwerkers en er mee gelijkgestelden.

2° In Frankrijk :

- a) De algemene wetgeving houdende vaststelling van het regime der maatschappelijke zekerheid van toepassing op de verzekerden die geen landbouwberoep uitoefenen, en betreffende de verzekering tegen de risico's van ziekte, invaliditeit, overlijden, ouderdom, en de vergoeding der kosten van moederschap;
- b) De wetgeving betreffende de maatschappelijke verzekeringen der loonarbeiders en er mee gelijkgestelden van de landbouwberoepen en betreffende de vergoeding van genoemde kosten en risico's;
- c) De wetgeving betreffende de kindertoelagen;
- d) De wetgevingen betreffende het voorkomen van, en de schadevergoeding wegens de arbeidsongevallen en beroepsziekten;
- e) De bijzondere regimes van maatschappelijke zekerheid, voor zover ze de risico's of vergoedingen betreffen, welke door de wetgevingen, bij de voorgaande alinea's vermeld, gedekt worden en inzonderheid het regime betreffende de maatschappelijke zekerheid in de mijnen.

Paragraaf 2.

Deze overeenkomst zal eveneens van toepassing zijn op alle wetgevende of reglementaire akten welke de wetgevingen, bij paragraaf 1 van dit artikel vermeld gewijzigd of aangevuld hebben of zullen wijzigen of aanvullen.

Nochtans zal zij slechts van toepassing zijn :

- a) op de wetgevende of reglementaire akten betreffende een nieuwe tak van de maatschappelijke zekerheid, indien tussen de contracterende landen daaromtrent een overeenkomst wordt gesloten;

b) aux actes législatifs ou réglementaires qui étendront les régimes existants à de nouvelles catégories de bénéficiaires que s'il n'y a pas, à cet égard, opposition du Gouvernement du pays intéressé notifiée au Gouvernement de l'autre pays, dans un délai de trois mois à dater de la publication officielle desdits actes.

ARTICLE 3.

Paragraphe 1er.

Les travailleurs salariés ou assimilés aux salariés par les législations applicables dans chacun des pays contractants occupés dans l'un de ces pays, sont soumis aux législations en vigueur au lieu de leur travail.

Paragraphe 2.

Le principe posé au paragraphe 1er du présent article comporte les exceptions suivantes :

a) Les travailleurs salariés ou assimilés occupés dans un pays autre que celui de leur résidence habituelle par une entreprise ayant dans le pays de cette résidence un établissement dont les intéressés relèvent normalement demeurent soumis aux législations en vigueur dans le pays de leur lieu de travail habituel, pour autant que leur occupation sur le territoire du deuxième pays ne se prolonge pas au-delà de six mois; dans le cas où cette occupation, se prolongeant pour des motifs imprévisibles au delà de la durée primitivement prévue, excéderait six mois, l'application des législations en vigueur dans le pays du lieu de travail habituel pourra exceptionnellement être maintenue avec l'accord du Gouvernement du pays du lieu de travail occasionnel;

b) pour les entreprises ou exploitations traversées par la frontière commune des deux pays, les législations applicables aux personnes occupées dans ces entreprises ou exploitations sont exclusivement celles qui sont en vigueur dans le pays où l'entreprise a son siège;

c) les travailleurs salariés ou assimilés des entreprises publiques de transports de l'un des pays contractants occupés dans l'autre pays, soit passagèrement, soit sur des lignes d'intercommunication ou dans des gares frontalières d'une façon permanente, sont soumis aux dispositions en vigueur dans le pays où l'entreprise a son siège;

d) en ce qui concerne les entreprises de transports autres que celles visées sous la lettre c) qui s'étendent d'un des pays contractants à l'autre pays, les personnes occupées dans les parties mobiles (personnel ambulant) de ses entreprises sont exclusivement soumises aux dispositions en vigueur dans le pays où l'entreprise a son siège;

e) les travailleurs salariés ou assimilés d'un service administratif officiel (douanes, postes, contrôle des passeports, etc....) détachés de l'un des pays contractants dans l'autre pays sont soumis aux dispositions en vigueur dans le pays d'où ils sont détachés.

b) op de wetgevende of reglementaire akten waarbij de bestaande regimes tot nieuwe categoriën van gerechtigden uitgebreid worden, indien door de Regering van het betrokken land, binnen een periode van drie maanden te rekenen van de officiële bekendmaking van bedoelde akten, geen verzet aan de Regering van het ander land wordt betekend.

ARTIKEL 3.

Paragraaf 1.

De loonarbeiders of er mee gelijkgestelden, ingevolge de wetgeving van elk der contracterende landen, die in één van deze landen tewerkgesteld zijn, vallen onder de toepassing van de wetgeving van de plaats waar ze arbeiden.

Paragraaf 2.

Op het principe, in paragraaf 1 van dit artikel gehuldigd, worden uitzonderingen voorzien :

a) De loonarbeiders of er mee gelijkgestelden die in een ander land dan dit van hun gewone verblijfplaats, te werk gesteld worden en door een onderneming welke in het land van deze verblijfplaats een inrichting heeft waarvan de belanghebbenden normaal afhangen, blijven aan de wetgeving van het land van hun gewone werkplaats onderworpen, voor zover hun tewerkstelling op het grondgebied van het tweede land niet langer dan zes maanden duurt; in geval deze tewerkstelling, wegens onvoorziene oorzaken, de aanvankelijk voorziene duur overschrijdt en langer dan zes maanden duurt, kan de toepassing der wetgeving van het land van de gewone werkplaats, bij uitzondering, mits akkoord van de Regering van het land van de toevallige werkplaats, gehandhaafd blijven;

b) Voor de ondernemingen of uitbatingen welke op de gemeenschappelijke grenslijn van de twee landen liggen, is de wetgeving die van toepassing is op de personen die in deze ondernemingen of uitbatingen te werk gesteld zijn, uitsluitend deze van het land waar de onderneming haar zetel heeft;

c) De loonarbeiders of er mee gelijkgestelden van de openbare vervoerondernemingen van een der contracterende landen welke, hetzij tijdelijk, hetzij voortdurend op lijnen van onderling verkeer of in grensstations in het ander land arbeiden, zijn aan de wetgeving van het land waar de onderneming haar zetel heeft, onderworpen;

d) Wat de andere dan de bij letter c) bedoelde vervoerondernemingen betreft, die zich van het ene tot het andere der contracterende landen uitstrekken, zijn de personen die in de mobiele afdelingen (reizend personeel) van deze ondernemingen te werk gesteld zijn, uitsluitend onderworpen aan de wetgeving van het land waar de onderneming haar zetel heeft;

e) De loonarbeiders of er mee gelijkgestelden van een officiële administratieve dienst (douanen, post, paspoorten, controle, enz.) die van een der contracterende landen in het andere land worden gedetacheerd, zijn onderworpen aan de wetgeving van het land van waar ze gedetacheerd werden.

Paragraphe 3.

Les ressortissants belges ou français autres que les travailleurs salariés ou assimilés sont soumis à la législation concernant les prestations familiales en vigueur au lieu de leur principale activité professionnelle. S'ils n'exercent aucune activité professionnelle, ils sont soumis à la législation des prestations familiales en vigueur au lieu de leur résidence habituelle.

Paragraphe 4.

Les autorités administratives suprêmes des Etats contractants pourront prévoir, d'un commun accord, des exceptions aux règles énoncées au paragraphe 1er et au paragraphe 3 du présent article. Elles pourront convenir également que les exceptions prévues au paragraphe 2 ne s'appliqueront pas dans certains cas particuliers.

ARTICLE 4.

Les dispositions du paragraphe 1er de l'article 3 sont applicables aux travailleurs salariés ou assimilés quelle que soit leur nationalité, occupés dans les postes diplomatiques ou consulaires belges ou français ou qui sont au service personnel d'agents de ces postes.

Toutefois :

1° sont exceptés de l'application du présent article les agents diplomatiques ou consulaires de carrière, y compris les fonctionnaires appartenant au cadre des chancelleries;

2° les travailleurs salariés ou assimilés qui appartiennent à la nationalité du pays représenté par le poste diplomatique ou consulaire et qui ne sont pas fixés définitivement dans le pays où ils sont occupés, peuvent opter entre l'application de la législation du pays de leur lieu de travail et celle de la législation de leur pays d'origine.

TITRE II.**DISPOSITIONS PARTICULIERES.****CHAPITRE PREMIER.**

Assurance maladie — maternité — décès.

ARTICLE 5.

Les travailleurs salariés ou assimilés qui se rendent de Belgique en France ou inversement, bénéficient, ainsi que

Paragraaf 3.

De Belgische of Franse onderhorigen andere dan de loonarbeiders of er mee gelijkgestelden, vallen onder de toepassing van de wetgeving betreffende de kindertoelagen welke op de plaats van hun voornaamste beroepsbezigheid van kracht is. Indien ze geen enkele beroepsbezigheid hebben vallen zij onder de toepassing van de wetgeving betreffende de kindertoelagen welke op hun gewone verblijfplaats van kracht is.

Paragraaf 4.

De hoogste administratieve overheden der contracterende Staten mogen in gemeen overleg op de, bij de paragrafen 1 en 3 van dit artikel gestelde regels, uitzonderingen voorzien. Zij mogen tevens overeenkomen dat de uitzonderingen voorzien bij paragraaf 2, in sommige bijzondere gevallen niet zullen toegepast worden.

ARTIKEL 4.

De bepalingen van paragraaf 1 van artikel 3 zijn van toepassing op de loonarbeiders of er mee gelijkgestelden, van welke nationaliteit ook, die in Belgische of Franse diplomatieke of consulaire posten of in de persoonlijke dienst van agenten dezer posten, zijn te werk gesteld.

Nochtans :

1) Is artikel 1 niet van toepassing op de diplomatieke of consulaire agenten van beroep waaronder de ambtenaren die tot het kader van de kanselarijen behoren dienen gerekend te worden.

2) Mogen de loonarbeiders of er mee gelijkgestelden die tot de nationaliteit behoren van het land dat door de diplomatieke of consulaire post vertegenwoordigd wordt en die niet definitief in het land waar ze te werk gesteld worden, gevestigd zijn, kiezen tussen de wetgeving van het land van hun werkplaats en deze van hun land van herkomst.

TITEL II.**BIJZONDERE BEPALINGEN.****HOOFDSTUK I.**

Verzekering tegen ziekte — bij moederschap — bij overlijden.

ARTIKEL 5.

De loonarbeiders of er mee gelijkgestelden die zich van België naar Frankrijk, of omgekeerd, begeven, genieten

leurs ayants droit, résidant sous leur toit dans le pays du nouveau lieu de travail, des prestations de l'assurance maladie de ce pays, pour autant que :

1° ils aient effectué dans ce pays un travail salarié ou assimilé;

2° l'affection se soit déclarée postérieurement à leur entrée sur le territoire de ce pays, à moins que la législation qui leur est applicable à leur nouveau lieu de travail ne prévoie des conditions plus favorables d'ouverture des droits;

3° ils remplissent les conditions requises, pour bénéficier de ces prestations au regard de la législation du pays de leur nouveau lieu de travail, ou justifient de celles exigées par la législation du pays qu'ils ont quitté.

ARTICLE 6.

Les travailleurs salariés ou assimilés qui se rendent de Belgique en France ou inversement bénéficient ainsi que leurs ayants-droit résidant sous leur toit dans le pays du nouveau lieu de travail, des prestations maternité de ce pays, pour autant que :

1° ils aient effectué dans ce pays un travail salarié ou assimilé;

2° ils remplissent les conditions requises pour bénéficier de ces prestations au regard de la législation du pays de leur nouveau lieu de travail ou justifient de celles exigées par la législation du pays qu'ils ont quitté, compte tenu de la période d'immatriculation dans le pays qu'ils quittent et de la période postérieure à leur immatriculation dans le pays de leur nouveau lieu de travail.

Toutefois, les prestations d'assurance maternité sont supportées par l'organisme du régime dont relevait l'assuré à la date présumée de la conception. Ce dernier organisme rembourse à l'organisme de sécurité sociale du pays du nouveau lieu de travail le montant des dépenses engagées.

ARTICLE 7.

Les travailleurs salariés ou assimilés qui se rendent d'un pays dans l'autre ouvriront droit aux indemnités pour frais funéraires prévues par la législation belge ou aux allocations au décès prévues par la législation française, conformément à la législation du pays du nouveau lieu de travail pour autant que :

1° ils aient effectué dans ce pays un travail salarié ou assimilé;

2° ils remplissent les conditions requises pour bénéficier de ces prestations au regard de la législation du pays de

evenals hun rechthebbenden die in het land van de nieuwe arbeidsplaats onder hun dak verblijven, de vergoedingen van de verzekering tegen ziekte, van dit land in zover :

1) Zij in dit land een bezoldigde of daarmee gelijkgestelde arbeid verricht hebben;

2) De ziekte na hun aankomst op het grondgebied van het land begonnen is, tenzij de wetgeving welke op hun nieuwe werkplaats op hen van toepassing is, gunstiger voorwaarden voor het ontstaan van de rechten voorziet;

3) Zij aan de vereiste voorwaarden voldoen om deze vergoedingen te genieten volgens de wetgeving van het land van hun nieuwe werkplaats, of bewijzen dat zij voldoen aan de voorwaarden vereist door de wetgeving van het land dat zij verlaten hebben.

ARTIKEL 6.

De loonarbeiders of er mee gelijkgestelden, die zich van België naar Frankrijk, of omgekeerd, begeven, genieten evenals hun rechthebbenden die in het land van hun nieuwe werkplaats onder hun dak verblijven, de vergoedingen, volgens de wetgeving van dit land, inzake moederschapsverzekering in zover :

1) Zij in dit land een bezoldigde of daarmee gelijkgestelde arbeid verricht hebben;

2) Zij de vereiste voorwaarden vervullen om, volgens de wetgeving van het land van hun nieuwe werkplaats, deze vergoeding te genieten, of bewijzen dat zij voldoen aan de voorwaarden vereist door de wetgeving van het land dat zij verlaten hebben. Hierbij dient rekening gehouden met de periode van immatriculatie in het land dat zij verlaten en met de periode na hun immatriculatie in het land van hun nieuwe werkplaats.

Nochtans vallen de vergoedingen inzake moederschapsverzekering uiteindelijk ten laste van het organisme van het regime waarvan de verzekerde op de vermoedelijke datum van de bevruchting, afhangt. Laatstgenoemd organisme betaalt aan het organisme voor maatschappelijke zekerheid van het land van de nieuwe werkplaats, het bedrag der gedane uitgaven terug.

ARTIKEL 7.

De loonarbeiders of er mee gelijkgestelden die zich van het ene naar het ander land begeven zullen recht hebben op de vergoeding voor begrafeniskosten welke door de Belgische wetgeving voorzien zijn of op de vergoedingen bij overlijden, voorzien door de Franse wetgeving, overeenkomstig de wetgeving van het land van de nieuwe werkplaats, in zover :

1) zij in dit land een bezoldigde of daarmee gelijkgestelde arbeid verricht hebben;

2) zij aan de vereiste voorwaarden voldoen om deze vergoedingen, volgens de wetgeving van het land van hun

leur nouveau lieu de travail ou justifient de celles exigées par la législation du pays qu'ils ont quitté, compte tenu de la période d'immatriculation dans le pays qu'ils quittent et de la période postérieure à leur immatriculation dans le pays de leur nouveau lieu de travail.

ARTICLE 8.

Paragraphe 1er.

Les prestations en nature de l'assurance maladie dues aux personnes titulaires d'une pension d'invalidité ou de vieillesse au regard de la législation de l'un des pays et qui transfèrent leur résidence dans l'autre, ainsi que les prestations en nature dues aux ayants droit desdites personnes vivant sous leur toit dans leur pays de résidence, sont servies, conformément à la législation du pays de résidence;

- en Belgique, par l'organisme assureur agréé pour le service des prestations de l'assurance obligatoire choisi par l'assuré;
- en France, par l'organisme de sécurité sociale de la résidence.

Paragraphe 2.

Les assurés qui ont obtenu la liquidation d'une pension de vieillesse, conformément à la présente convention, par totalisation des périodes d'assurances, ont droit aux prestations en nature de l'assurance maladie si, pour l'ensemble desdites périodes, ils remplissent les conditions fixées par l'une ou l'autre des législations nationales. La charge de ces prestations incombe au régime de sécurité sociale du pays dans lequel les assurés ont effectué la plus grande partie desdites périodes d'assurance.

ARTICLE 9.

Le Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité opère la compensation des dépenses engagées par les organismes assureurs belges pour dispenser aux bénéficiaires qui puissent leurs droits dans une pension d'invalidité ou de vieillesse accordée par application de la législation française, toutes les prestations en nature qui découlent de la loi belge.

Ces dépenses font l'objet, par l'intermédiaire de la Caisse Nationale de Sécurité Sociale agissant pour le compte de l'ensemble des organismes français de sécurité sociale, d'un remboursement forfaitaire au Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité.

Ce remboursement forfaitaire est déterminé trimestriellement d'un commun accord par les autorités administratives suprêmes des deux pays, en tenant compte notamment du coût moyen par assuré des prestations en nature dans l'un et l'autre pays.

nieuwe werkplaats, te genieten, of bewijzen dat zij voldoen aan de voorwaarden vereist door de wetgeving van het land dat zij verlaten hebben. Hierbij dient rekening gehouden met de periode van hun immatriculatie in het land dat zij verlaten en met de periode na hun immatriculatie in het land van hun nieuwe werkplaats.

ARTIKEL 8.

Paragraaf 1.

De vergoedingen in natura in zake verzekering tegen ziekte welke, volgens de wetgeving van een der beide landen, verschuldigd zijn aan de personen die recht hebben op een invaliditeits- of ouderdomspensioen en die hun verblijfplaats naar het andere land overbrengen, evenals de vergoedingen in natura verschuldigd aan de rechthebbenden van bedoelde personen die in het land van hun verblijf, onder hun dak leven, worden, overeenkomstig de wetgeving van het land van hun verblijfplaats, uitbetaald:

- in België: door het verzekeringsorganisme dat voor de betaling der vergoedingen in zake verplichte verzekering aangenomen is en door de verzekerde gekozen werd.
- in Frankrijk: door het organisme voor maatschappelijke zekerheid van de verblijfplaats.

Paragraaf 2.

De verzekerden die volgens deze overeenkomst, door samentelling der verzekeringsperioden, een ouderdomspensioen verkregen, hebben recht op de vergoedingen in natura van de verzekering tegen ziekte, indien zij voor het totaal der bedoelde periode de voorwaarden vervullen die door de een of de andere nationale wetgeving worden vereist. De last van deze vergoedingen wordt gedragen door het regime van maatschappelijke zekerheid van het land waarin de verzekerden het grootst aantal der bedoelde verzekeringsperioden volbracht hebben.

ARTIKEL 9.

Het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit gelast zich met de compensatie van de uitgaven gedaan door Belgische verzekeringsorganismen om aan de gerechtigden die hun rechten putten uit een, bij toepassing van de Franse wetgeving, toegekend ouderdoms- of invaliditeitspensioen, al de vergoedingen in natura te betalen welke uit de Belgische wet voortvloeien.

Deze uitgaven worden door toedoen van de Rijkskas voor maatschappelijke zekerheid welke voor rekening van al de Franse organismen voor maatschappelijke zekerheid optreedt, forfaitair aan het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit, terug betaald.

Deze forfaitaire terugbetaling wordt om de drie maanden, in gemeen overleg, door de hoogste administratieve overheden der beide landen bepaald, rekening houdend namelijk met de gemiddelde kostprijs, per verzekerde, van de vergoedingen in natura in elk van de beide landen.

ARTICLE 10.

Si le coût moyen d'un assuré en France est inférieur au coût moyen d'un assuré en Belgique, le Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité peut percevoir, à l'intervention des organismes assureurs et à charge des bénéficiaires visés au paragraphe 1er de l'article 8, une cotisation dont le montant est fixé par le Ministre qui a dans ses attributions la sécurité sociale.

ARTICLE 11.

Les dépenses engagées par l'organisme de sécurité sociale français pour dispenser aux bénéficiaires qui puisent leurs droits dans une pension d'invalidité ou de vieillesse accordée en application de la législation belge, toutes les prestations en nature qui découlent de la loi française, font l'objet de la part du Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité, d'un remboursement forfaitaire effectué à la Caisse Nationale de Sécurité Sociale agissant pour le compte de l'ensemble des organismes français de sécurité sociale.

Ce remboursement forfaitaire est déterminé conformément aux règles fixées au dernier alinéa de l'article 9 ci-dessus.

ARTICLE 12.

Les règlements de compte sur les bases fixées aux articles 9 et 11, interviendront globalement, pour l'ensemble des dépenses incombant aux organismes de chaque pays au cours de chaque trimestre de l'année.

En attendant les règlements de comptes trimestriels et à valoir sur ceux-ci, des acomptes provisionnels seront versés par les organismes de chaque pays à ceux de l'autre pays, sur la base du remboursement forfaitaire fixé en application des articles 9 et 11 pour le trimestre précédent.

Les créances seront établies dans la monnaie du pays de l'organisme créancier au dernier jour du trimestre considéré et payées, avant l'expiration du trimestre suivant, au taux de change applicable au jour du transfert des fonds.

CHAPITRE 2.

Assurance — Invalidité.

ARTICLE 13.

Paragraphe 1er.

Pour les travailleurs salariés ou assimilés belges ou français, qui ont été affiliés successivement ou alternativement dans les deux pays contractants, à un ou plusieurs régimes d'assurance invalidité, les périodes d'assurance accomplies

ARTIKEL 10.

Indien de gemiddelde kostprijs van een verzekerde in Frankrijk lager is dan de gemiddelde kostprijs van een verzekerde in België, mag het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit, door toedoen van de verzekeringsorganismen en ten laste van de in paragraaf 1 van artikel 8 bedoelde gerechtigden, een bijdrage innen waarvan het bedrag bepaald wordt door de Minister, die de maatschappelijke zekerheid onder zijn bevoegdheid heeft.

ARTIKEL 11.

De uitgaven door het Franse organisme voor maatschappelijke zekerheid gedaan om aan de gerechtigden die hun rechten putten uit een, bij toepassing van de Belgische wetgeving, toegekend ouderdoms- of invaliditeitspensioen, al de vergoedingen in natura te betalen welke uit de Franse wet voortvloeien, worden door het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit forfaitair terugbetaald aan de Rijkskas voor maatschappelijke zekerheid welke voor rekening van al de Franse organismen voor maatschappelijke zekerheid optreedt.

Deze forfaitaire terugbetaling wordt, overeenkomstig de bepalingen voorzien in de laatste alinea van hogervermeld artikel 9 vastgesteld.

ARTIKEL 12.

De verrekeningen op grond van de artikelen 9 en 11, zullen, tijdens het eerste kwartaal van het jaar voor al de uitgaven welke ten laste vallen van de organismen van elk land, globaal opgemaakt worden. In afwachting van, en in mindering op de driemaandelijke rekeningen, zullen de organismen van elk land aan deze van het andere land provisionele voorschotten doen op grond van de forfaitaire terugbetaling die, bij toepassing van de artikelen 9 en 11, voor het vorig kwartaal bepaald werd.

De schuldvorderingen zullen in de munt van het land van het schuldeisend organisme, op de laatste dag van het kwartaal in kwestie, opgemaakt worden en vóór het einde van het volgend kwartaal, aan de wisselkoers van de dag der overdracht van de fondsen, betaald worden.

HOOFDSTUK II.

Verzekering tegen invaliditeit.

ARTIKEL 13.

Paragraaf 1.

Voor de Belgische of Franse loonarbeiders of er mee gelijkgestelden die achtereenvolgens of beurtelings, in de beide contracterende landen, bij een of verschillende regimes van verzekering tegen invaliditeit aangesloten waren,

sous ces régimes ou les périodes reconnues équivalentes à des périodes d'assurance en vertu desdits régimes, sont totalisées à la condition qu'elles ne se superposent pas, tant en vue de la détermination du droit aux prestations en espèces ou en nature, qu'en vue du maintien ou du recouvrement de ce droit.

Paragraphe 2.

Les prestations en espèces de l'assurance invalidité sont liquidées conformément aux dispositions de la législation qui était applicable à l'intéressé au moment de la première constatation médicale de la maladie ou de l'accident et supportées par l'organisme compétent aux termes de cette législation.

Paragraphe 3.

Toutefois, si au début du trimestre civil au cours duquel est survenue la maladie, l'invalidé, antérieurement soumis à un régime d'assurance invalidité de l'autre pays, n'était pas assujéti depuis un an au moins à la législation du pays où la maladie a été constatée, il reçoit, de l'organisme compétent de l'autre pays, les prestations en espèces prévues par la législation de ce pays. Cette disposition n'est pas applicable si l'invalidité est la conséquence d'un accident.

ARTICLE 14.

Si, après suspension ou suppression de la pension ou indemnité d'invalidité, l'assuré recouvre son droit, le service des prestations est repris par l'organisme débiteur de la pension ou indemnité primitivement accordée, lorsque l'état d'invalidité est imputable à la maladie ou à l'accident qui avait motivé l'attribution de cette pension ou indemnité.

ARTICLE 15.

La pension ou indemnité d'invalidité est transformée, le cas échéant, en pension de vieillesse, dans les conditions prévues par la législation en vertu de laquelle elle a été attribuée. Il est fait application, le cas échéant, des dispositions de l'article 18 ci-après.

ARTICLE 16.

Les autorités administratives suprêmes des Etats contractants régleront, d'un commun accord, les modalités du contrôle médical et administratif des invalides.

worden de onder deze regimes volbrachte verzekeringsperioden of de perioden welke krachtens deze regimes als verzekeringsperioden erkend zijn, samengeteld op voorwaarde dat ze geen tweemaal aangerekend worden, zowel wat de bepaling van het recht op de vergoedingen in speciën of in natura, als de handhaving of de terugverkrijging van dit recht betreft.

Paragraaf 2.

De vergoedingen in speciën van de verzekering tegen invaliditeit worden uitgekeerd overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving welke op de belanghebbende van toepassing was op het ogenblik van de eerste medische vaststelling van de ziekte of van het ongeval. Ze vallen ten laste van het organisme dat luidens deze wetgeving bevoegd is.

Paragraaf 3.

Indien nochtans de invalide die vroeger aan een regime van verzekering tegen invaliditeit van het ander land onderworpen was, in het begin van het burgerlijk kwartaal tijdens hetwelk de ziekte een aanvang nam, nog geen jaar onderworpen was aan de wetgeving van het land waar de zieke werd vastgesteld, ontvangt hij van het bevoegd organisme van het ander land de vergoedingen in speciën die bij de wetgeving van dit land zijn voorzien. Deze bepaling is niet van toepassing indien de invaliditeit door een ongeval veroorzaakt werd.

ARTIKEL 14.

Indien de verzekerde na een schorsing of een afschaffing van het pensioen of van de invaliditeitsvergoeding, zijn recht terugverkrijgt, wordt de uitkering ervan verzekerd door het organisme dat het pensioen of de aanvankelijk toegekende vergoeding verschuldigd was, indien de invaliditeit kan toegeschreven worden aan de ziekte of aan het ongeval dat tot de toekenning van dit pensioen of van die vergoeding aanleiding had gegeven.

ARTIKEL 15.

Het pensioen of de invaliditeitsvergoeding wordt gebeurlijk, onder de voorwaarden voorzien door de wetgeving krachtens dewelke dit pensioen of die vergoeding toegekend werd, in een ouderdomspensioen omgezet. De bepalingen van hierna volgend artikel 18 worden in voorkomend geval toegepast.

ARTIKEL 16.

De hoogste administratieve overheden der contracterende Staten zullen in gemeen overleg de modaliteiten van de medische en administratieve controle der invaliden regelen.

CHAPITRE III.

Assurance vieillesse et assurance décès (Pensions).

ARTICLE 17.

Paragraphe 1er.

Pour les travailleurs salariés ou assimilés belges ou français qui ont été affiliés successivement ou alternativement dans les deux pays contractants à un ou plusieurs régimes d'assurance vieillesse ou d'assurance décès (pensions), les périodes d'assurance accomplies sous ces régimes ou les périodes reconnues équivalentes à des périodes d'assurance en vertu desdits régimes, sont totalisées à la condition qu'elles ne se supersposent pas, tant en vue de la détermination du droit aux prestations qu'en vue du maintien ou du recouvrement de ce droit.

Paragraphe 2.

Lorsque la législation de l'un des pays contractants subordonne l'octroi de certains avantages à la condition que les périodes aient été accomplies dans une profession soumise à un régime spécial d'assurance, ne sont totalisées, pour l'admission au bénéfice de ces avantages, que les périodes accomplies sous le ou les régimes spéciaux correspondants de l'autre pays. Si, dans l'un des deux pays contractants, il n'existe pas, pour la profession, de régime spécial, les périodes d'assurance accomplies dans ladite profession sous l'un des régimes visés au paragraphe 1er ci-dessus sont néanmoins totalisées.

Paragraphe 3.

Les avantages auxquels un assuré peut prétendre de la part de chacun des organismes intéressés sont déterminés, en principe, en réduisant le montant des avantages auquel il aurait droit si la totalité des périodes visées au paragraphe 1er ci-dessus avait été effectuée sous le régime correspondant, et ce, au prorata de la durée des périodes effectuées sous ce régime.

ARTICLE 18.

Lorsqu'un assuré, compte tenu de la totalité des périodes visées au paragraphe 1er de l'article 12 ne remplit pas, au même moment, les conditions exigées par les législations des deux pays, son droit à pension est établi au regard de chaque législation, au fur et à mesure qu'il remplit ces conditions.

HOOFDSTUK III.

Verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en bij overlijden (Pensioenen).

ARTIKEL 17.

Paragraaf 1.

Voor de Belgische of Franse loonarbeiders of er mee gelijkgestelden die achtereenvolgens of beurtelings, in de beide contracterende landen, bij een of verschillende regimes van verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom of bij overlijden (pensioenen) aangesloten waren, worden de onder deze regimes volbrachte verzekeringsperioden of de perioden welke krachtens bedoelde regimes als verzekeringsperioden erkend zijn, samengesteld, op voorwaarde dat zij geen tweemaal aangerekend worden zowel wat de bepaling van het recht op de vergoeding als de handhaving of de terugverkrijging van dit recht betreft.

Paragraaf 2.

Indien bij de wetgeving van een der contracterende landen sommige voordelen slechts worden toegekend op voorwaarde dat de perioden in een beroep dat aan een bijzonder verzekeringsregime onderworpen is, volbracht zijn, worden, tot het bekomen van het recht op deze voordelen, slechts deze perioden samengeteld welke onder het overeenstemmend speciaal regime of de overeenstemmende speciale regimes van het ander land volbracht werden. Indien in een der beide contracterende landen, voor het beroep, geen speciaal regime bestaat, worden de verzekeringsperioden die in bovenbedoeld beroep, onder een van de in bovenvermelde paragraaf 1 voorziene regimes, werden volbracht, niettemin samengeteld.

Paragraaf 3.

De voordelen, waarop een verzekerde bij elk der betrokken organismen aanspraak mag maken, worden in principe bepaald door het bedrag der voordelen te verminderen waarop hij zou recht hebben indien al de, in bovenvermelde paragraaf 1 bedoelde perioden, onder het overeenkomstig regime waren volbracht. De vermindering van dit bedrag geschiedt naar mate van de duur der perioden onder dit regime volbracht.

ARTIKEL 18.

Wanneer een verzekerde, rekening houdend met het geheel der perioden, bedoeld bij paragraaf 1 van artikel 12, op hetzelfde ogenblik, de voorwaarden, door de wetgeving der beide landen vereist, niet vervult, wordt, volgens elke wetgeving, zijn recht op pensioen vastgesteld naarmate hij deze voorwaarden vervult.

ARTICLE 19.

Paragraphe 1er

Tout assuré, au moment où s'ouvre son droit à pension peut renoncer au bénéfice des dispositions de l'article 17 de la présente convention. Les avantages auxquels il peut prétendre au titre de chacune des législations nationales sont alors liquidés séparément par les organismes intéressés, indépendamment des périodes d'assurance, ou reconnues équivalentes, accomplies dans l'autre pays.

Paragraphe 2.

L'assuré a la faculté d'exercer à nouveau une option entre le bénéfice de l'article 17 et celui du présent article lorsqu'il a un intérêt à le faire par suite, soit d'une modification dans l'une des législations nationales, soit du transfert de sa résidence d'un pays dans l'autre, soit dans le cas prévu à l'article 18, au moment où s'ouvre, pour lui, un nouveau droit à pension au regard de l'une des législations qui lui sont applicables.

ARTICLE 20.

Si la législation de l'un des pays contractants subordonne l'octroi de certains avantages à des conditions de résidence, celles-ci ne sont pas opposables aux ressortissants belges ou français, tant qu'ils résident dans l'un des deux pays contractants.

CHAPITRE IV.

Prestations familiales.

ARTICLE 21.

Si la législation nationale subordonne l'ouverture du droit aux prestations familiales à l'accomplissement de périodes de travail, d'activité professionnelle ou assimilées, il est tenu compte des périodes effectuées tant dans l'un que dans l'autre pays.

CHAPITRE V.

Accidents de travail et maladies professionnelles.

ARTICLE 22.

Ne sont pas opposables aux ressortissants de l'une des parties contractantes les dispositions contenues dans les

ARTIKEL 19.

Paragraaf 1.

Ieder verzekerde kan, bij het ontstaan van zijn recht op pensioen, afzien van het voordeel der bepalingen welke bij artikel 17 van deze overeenkomst voorzien worden. De voordelen waarop hij luidens elke nationale wetgeving kan aanspraak maken, worden alsdan afzonderlijk door de betrokken organismen vereffend zonder rekening te houden met de in het ander land volbrachte verzekeringsperioden of met de perioden welke daarmee gelijkgesteld worden.

Paragraaf 2.

De verzekerde mag opnieuw kiezen tussen het voordeel van artikel 17 en dit van het huidig artikel, wanneer hij daarbij belang heeft, hetzij ingevolge een wijziging in een van de nationale wetgevingen, hetzij wegens het overbrengen van zijn verblijfplaats van het ene naar het andere land, hetzij, in het bij artikel 16 voorziene geval, wanneer, luidens een der wetgevingen welke op hem van toepassing zijn, een nieuw recht op pensioen ontstaat.

ARTIKEL 20.

Indien de wetgeving van een der contracterende landen de toekenning van sommige voordelen aan verblijfsvoorwaarden onderwerpt, kunnen deze niet toegepast worden op Belgische of Franse onderhorigen zolang zij in een der beide contracterende landen verblijven.

HOOFDSTUK IV.

Kindertoelagen.

ARTIKEL 21.

Indien de nationale wetgeving het recht op kindertoelagen aan het volbrengen van perioden van arbeid, van beroepsbezigheid, of van daarmee gelijkgestelde perioden onderwerpt, wordt rekening gehouden met de perioden welke zowel in het ene als in het andere land volbracht werden.

HOOFDSTUK V.

Arbeidsongevallen en beroepsziekten.

ARTIKEL 22.

De bepalingen van de wetgeving van de andere partij betreffende de arbeidsongevallen en de beroepsziekten

législations de l'autre partie concernant les accidents du travail et les maladies professionnelles et qui restreignent les droits des étrangers ou opposent à ceux-ci des déchéances en raison du lieu de leur résidence.

ARTICLE 23.

Les majorations ou allocations complémentaires accordées en supplément des rentes d'accidents du travail, en vertu des législations applicables dans chacun des deux pays contractants sont maintenues aux personnes visées à l'article 21 ci-dessus, qui transfèrent leur résidence de l'un des pays dans l'autre.

A cet effet, l'état de besoin dans lequel doivent se trouver les bénéficiaires pour obtenir certains avantages, en vertu de la législation belge, sera constaté, en France, par les autorités administratives françaises.

TITRE III.

DISPOSITIONS GENERALES ET DIVERSES.

CHAPITRE PREMIER.

Entr'aide administrative.

ARTICLE 24.

Les autorités, ainsi que les organismes de sécurité sociale des deux pays contractants, se prêteront mutuellement leurs bons offices, dans la même mesure que s'il s'agissait de l'application de leurs propres régimes de sécurité sociale.

ARTICLE 25.

Paragraphe 1er.

Le bénéfice des exemptions de droit d'enregistrement de greffe, de timbre et de taxes consulaires prévues par la législation de l'un des pays contractants pour les pièces à produire aux administrations ou organismes de sécurité sociale de ce pays, est étendu aux pièces correspondantes à produire pour l'application de la présente convention, aux administrations ou organismes de sécurité sociale de l'autre pays.

Paragraphe 2.

Tous actes, documents ou pièces quelconques à produire pour l'exécution de la présente convention sont dispensés du visa de légalisation des autorités diplomatiques et consulaires.

die de rechten der vreemdelingen beperken of vervallen-verklaringen wegens hun verblijfplaats voorzien, kunnen niet tegen de onderhorigen van een der contracterende partijen ingeroepen worden.

ARTIKEL 23.

De verhogingen of bijkomende vergoedingen welke als aanvullende renten voor arbeidsongevallen, krachtens de wetgeving van de twee contracterende landen, verleend worden, blijven toegekend aan de personen, bedoeld bij artikel 21, die hun verblijfplaats van het ene naar het andere land overbrengen.

Te dien einde zal de behoeftetoestand waarin de gerechtigden zich moeten bevinden om krachtens de Belgische wetgeving sommige voordelen te genieten, in Frankrijk door de Franse administratieve overheden vastgesteld worden.

TITEL III.

ALGEMENE EN ONDERSCHIEDENE BEPALINGEN.

HOOFDSTUK I.

Administratief hulpbetoon.

ARTIKEL 24.

De overheden alsmede de organismen voor maatschappelijke zekerheid van de twee contracterende landen zullen onderling hun goede diensten verlenen alsof het de toepassing van hun eigen regimes voor maatschappelijke zekerheid betrof.

ARTIKEL 25.

Paragraaf 1.

De vrijstelling van het registratie-, griffie- en zegelrecht en van de consulaire taksen die bij het indienen van stukken bij de administraties of organismen voor maatschappelijke zekerheid door een der contracterende landen voorzien zijn, wordt uitgebreid tot de overeenkomstige stukken welke voor de toepassing van deze overeenkomst bij de administraties of organismen voor maatschappelijke zekerheid van het andere land moeten ingediend worden.

Paragraaf 2.

Alle akten, bescheiden of gelijk welke stukken die voor de uitvoering van deze overeenkomst dienen voorgelegd, worden van het visum voor echtverklaring van de diplomatieke en consulaire overheden vrijgesteld.

ARTICLE 26.

Les communications adressées, pour l'application de la présente convention, par les bénéficiaires de cette convention, aux organismes, autorités et juridictions de l'un des pays contractants compétents en matière de sécurité sociale seront rédigées dans l'une des langues officielles de l'un ou de l'autre pays.

ARTICLE 27.

Les recours qui devraient être introduits dans un délai déterminé auprès d'une autorité ou d'un organisme d'un des pays contractants compétent pour recevoir des recours en matière de sécurité sociale, sont considérés comme recevables s'ils sont présentés dans le même délai auprès d'une autorité ou d'un organisme correspondant de l'autre pays. Dans ce cas, cette dernière autorité ou ce dernier organisme devra transmettre sans retard les recours à l'organisme compétent.

ARTICLE 28.

Paragraphe 1er.

Les autorités administratives auprès des Etats contractants arrêteront directement les mesures de détail pour l'exécution de la présente convention ou des accords complémentaires qu'elle prévoit en tant que ces mesures nécessitent une entente entre elles.

Les mêmes autorités administratives se communiqueront en temps utile les modifications survenues dans la législation ou la réglementation de leur pays concernant les régimes énumérés à l'article 2.

Paragraphe 2.

Les autorités ou services compétents de chacun des pays contractants se communiqueront les autres dispositions prises en vue de l'exécution de la présente convention à l'intérieur de leur propre pays.

ARTICLE 29.

Sont considérées, dans chacun des Etats contractants comme autorités administratives suprêmes au sens de la présente convention, les Ministres qui ont, chacun en ce qui le concerne, les régimes énumérés à l'article 2 dans leurs attributions.

CHAPITRE II.

Dispositions diverses.

ARTICLE 30.

Les organismes débiteurs de prestations sociales en vertu de la présente convention s'en libéreront valablement dans la monnaie de leur pays.

ARTIKEL 26.

De mededelingen welke, bij toepassing van deze overeenkomst, door de gerechtigden, aan de bevoegde organismen, overheden en rechtsmachten van een der contracterende landen overgemaakt worden, zullen in een der officiële landstalen van het ene of het andere land opgesteld worden.

ARTIKEL 27.

De beroepen welke binnen een vastgestelde termijn bij een bevoegde overheid of bevoegd organisme van een der contracterende landen zouden dienen aangetekend, worden als ontvankelijk beschouwd, indien zij binnen dezelfde termijn bij een overheid of overeenstemmend organisme van het andere land aangetekend worden.

In dit geval zal deze laatste overheid of dit laatste organisme onverwijld de beroepen aan het bevoegd organisme moeten overmaken.

ARTIKEL 28.

Paragraaf 1.

De administratieve overheden bij de contracterende Staten zullen rechtstreeks de detailmaatregelen vaststellen tot uitvoering van deze overeenkomst of van de aanvullende akkoorden welke zij voorziet, in zover deze maatregelen een gemeen overleg vergen.

Dezelfde administratieve overheden zullen elkaar te gepaste tijde, de wijzigingen mededelen in de wetgeving of reglementering van hun land betreffende de regimes vermeld bij artikel 2.

Paragraaf 2.

De bevoegde overheden of diensten van elk der contracterende landen zullen elkaar de andere bepalingen mededelen welke tot de uitvoering van deze overeenkomst in hun eigen land zullen getroffen worden.

ARTIKEL 29.

De Ministers die, ieder voor wat hem betreft, de onder artikel 2 aangehaalde regimes onder hun bevoegdheid hebben, worden in ieder der contracterende landen, in de zin van deze overeenkomst, als de hoogste administratieve overheden beschouwd.

HOOFDSTUK II.

Onderscheidene bepalingen.

ARTIKEL 30.

De organismen die krachtens deze overeenkomst sociale vergoedingen verschuldigd zijn, zullen deze op gelijke wijze in de munt van hun land kunnen uitbetalen.

Au cas où des dispositions seraient arrêtées dans l'un ou dans l'autre des deux pays contractants en vue de soumettre à des restrictions le commerce de devises, des mesures seraient prises aussitôt, d'accord entre les deux Gouvernements, pour assurer, conformément aux dispositions de la présente convention, les transferts des sommes dues de part et d'autre.

ARTICLE 31.

Il n'est pas dérogé aux règles prévues par les régimes visés à l'article 2 pour les conditions de la participation des assurés aux élections auxquelles donne lieu le fonctionnement de la sécurité sociale.

ARTICLE 32.

Les formalités que les dispositions légales ou réglementaires de l'un des États contractants pourraient prévoir pour le service, en dehors de son territoire, des prestations dispensées par ces organismes de sécurité sociale, s'appliqueront également, dans les mêmes conditions qu'aux nationaux, aux personnes admises au bénéfice de ces prestations en vertu de la présente convention.

ARTICLE 33.

Les dispositions nécessaires pour l'application de la présente convention en ce qui concerne les différentes branches de sécurité sociale comprises dans les régimes énumérés à l'article 2, feront l'objet d'un ou plusieurs accords complémentaires. Ces accords pourront concerner, soit l'ensemble du territoire des pays contractants, soit une partie seulement.

Des accords complémentaires s'inspirant des principes de la présente convention régleront notamment la situation des travailleurs des mines et les dispositions particulières applicables aux travailleurs frontaliers et saisonniers.

ARTICLE 34.

Paragraphe 1er.

Toutes les dispositions relatives à l'application de la présente convention seront réglées, d'un commun accord, par les autorités administratives suprêmes des États contractants.

Paragraphe 2.

Au cas où il n'aurait pas été possible d'arriver par cette voie à une solution, le différend devra être réglé suivant une procédure d'arbitrage organisée par un arrangement à intervenir entre les Gouvernements. L'organe arbitral devra résoudre le différend selon les principes fondamentaux et l'esprit de la présente convention.

Ingeval er in het ene of het andere der contracterende landen schikkingen zouden getroffen worden ten einde de deviezenhandel aan beperkingen te onderwerpen, zouden er onmiddellijk na overleg tussen beide Regeringen maatregelen genomen worden om, volgens de bepalingen van deze overeenkomst, de overdracht van de onderling verschuldigde sommen te verzekeren.

ARTIKEL 31.

In zake de voorwaarden van deelneming der verzekerden aan de verzekeringen waartoe de werking der maatschappelijke zekerheid aanleiding geeft, wordt geen uitzondering gemaakt op de bepalingen voorzien door de regimes die vermeld worden bij artikel 2.

ARTIKEL 32.

De formaliteiten, welke bij de wettelijke of reglementaire bepalingen van een der contracterende Staten, voor de buitenlandse dienst der vergoedingen door deze organismen voor maatschappelijke zekerheid, zouden kunnen voorzien worden, zullen, onder dezelfde voorwaarden, als op de landgenoten, van toepassing zijn op de personen die krachtens de overeenkomst deze vergoedingen genieten.

ARTIKEL 33.

De verdere bepalingen welke de toepassing van deze overeenkomst vereist in de verscheidene taken van maatschappelijke zekerheid die begrepen zijn onder de regimes bij artikel 2 vermeld, zullen het voorwerp uitmaken van een of meer aanvullende akkoorden. Deze akkoorden kunnen, hetzij geheel het grondgebied van de contracterende landen, hetzij slechts een gedeelte ervan betreffen.

Aanvullende akkoorden, door de principes van deze overeenkomst ingegeven, zullen namelijk de toestand van de mijnwerkers regelen en de bepalingen vaststellen welke op de grens- en seizoenarbeiders van toepassing zijn.

ARTIKEL 34.

Paragraaf 1.

Al de bepalingen betreffende de toepassing van deze overeenkomst zullen, in gemeen overleg tussen de hoogste administratieve overheden van de contracterende Staten geregeld worden.

Paragraaf 2.

Indien er op die wijze geen oplossing zou kunnen bereikt worden, zal het geschil volgens een scheidsrechterlijke procedure welke in gemeen overleg door de Regeringen wordt vastgesteld, dienen beslecht te worden. Het scheidsrechterlijk orgaan zal het geschil volgens de grondprincipes en naar de geest van deze overeenkomst moeten oplossen.

ARTICLE 35.

Paragraphe 1re.

La présente convention sera ratifiée et les instruments de ratification en seront échangés à Paris, aussitôt que possible.

Paragraphe 2.

Elle entrera en vigueur le premier mois qui suivra l'échange des ratifications.

Paragraphe 3.

La date de mise en vigueur des accords complémentaires visés à l'article 33 sera prévue aux dits accords.

Paragraphe 4.

Les prestations dont le service avait été suspendu en application des dispositions en vigueur dans un des pays contractants en raison de la résidence des intéressés à l'étranger, seront servies à partir du premier jour du mois qui suit la mise en vigueur de la présente convention. Les prestations qui n'avaient pu être attribuées aux intéressés pour la même raison, seront liquidées et servies à compter de la même date.

Le présent paragraphe ne recevra application que si les demandes sont formulées dans le délai d'un an à compter de la date de la mise en vigueur de la présente convention.

Paragraphe 5.

Les accords complémentaires visés à l'article 33 fixeront les conditions et modalités suivant lesquelles les droits antérieurement liquidés ainsi que ceux qui ont été rétablis ou liquidés en application du paragraphe précédent, seront révisés en vue d'en rendre la liquidation conforme aux stipulations de la présente convention ou des dits accords. Si les droits antérieurement liquidés ont fait l'objet d'un règlement en capital, il n'y a pas lieu à révision.

ARTICLE 36.

Paragraphe 1re.

La présente convention est conclue pour une durée d'une année. Elle sera renouvelée tacitement d'année en année, sauf dénonciation qui devra être notifiée trois mois avant l'expiration du terme.

Paragraphe 2.

En cas de dénonciation, les stipulations de la présente convention et des accords complémentaires visés à l'article 33 resteront applicables aux droits acquis, nonobstant

ARTIKEL 35.

Paragraaf 1.

Zodra zulks mogelijk is, zal deze overeenkomst bekrachtigd, en zullen de bekrachtigingsoorkonden te Parijs uitgewisseld worden.

Paragraaf 2.

Zij zal binnen de eerste maand na die van de uitwisseling van de bekrachtigingsoorkonden, in werking treden.

Paragraaf 3.

De datum van de inwerkingtreding der onder artikel 33 bedoelde aanvullende akkoorden, zal bij voornoemde akkoorden voorzien worden.

Paragraaf 4.

De uitbetaling der vergoedingen die krachtens de, in een der contracterende landen, vigerende bepalingen, wegens het verblijf der belanghebbenden in het buitenland, geschorst werd, zal geschieden vanaf de eerste dag van de maand na deze waarin de overeenkomst in werking treedt. De vergoedingen welke om dezelfde reden niet aan de belanghebbenden konden uitbetaald worden, zullen vanaf dezelfde datum vereffend en uitbetaald worden.

Deze paragraaf zal slechts van toepassing zijn indien de aanvragen binnen een termijn van een jaar, na de datum van de inwerkingtreding van deze overeenkomst, ingediend worden.

Paragraaf 5.

De bij artikel 33 bedoelde aanvullende akkoorden zullen de voorwaarden en formaliteiten vaststellen volgens de welke de vroeger vereffende rechten zowel als de, bij toepassing van vorige paragraaf, terug ingevoerde of vereffende rechten, zullen herzien worden ten einde de vereffening ervan met de bepalingen van deze overeenkomst of van voornoemde akkoorden in overeenstemming te brengen. Indien de vroeger vereffende rechten in kapitaal werden uitbetaald is er geen herziening vereist.

ARTIKEL 36.

Paragraaf 1.

Deze overeenkomst wordt voor een termijn van een jaar gesloten. Behoudens opzegging welke drie maanden vóór het verval van de termijn dient betekend, zal zij van jaar tot jaar stilzwijgend hernieuwd worden.

Paragraaf 2.

Niettegenstaande beperkende bepalingen welke door de betrokken regimes, voor de gevallen van verblijf van een verzeerde in het buitenland, zouden voorzien worden,

les dispositions restrictives que les régimes intéressés prévoiraient pour les cas de séjour à l'étranger d'un assuré.

Paragraphe 3.

En ce qui concerne les droits en cours d'acquisition afférents aux périodes d'assurances accomplies antérieurement à la date à laquelle la présente convention cessera d'être en vigueur, les stipulations de cette convention resteront applicables dans les conditions qui devront être prévues par les accords complémentaires.

ARTICLE 37.

A dater du jour de l'entrée en vigueur de la présente convention, sont abrogées :

1° la Convention entre la Belgique et la France relative à la réparation des dommages résultant des accidents du travail, signée à Paris, le 21 février 1906 et la Convention additionnelle, signée à Paris, le 21 mai 1927 ;

2° la Convention entre la Belgique et la France, concernant les assurances sociales et l'annexe, signées à Paris, le 23 août 1930.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention et l'ont revêtue de leurs cachets.

Fait à Bruxelles, le 17 janvier 1948.

(s) Léon-Eli TROCLET.

(s) Daniel MAYER.

(s) DE HAUTECLOCQUE.

zullen, in geval van opzegging, de bepalingen van deze overeenkomst en van de bij artikel 23 bedoelde akkoorden, op de verworven rechten van toepassing blijven.

Paragraaf 3.

Wat de nog niet ten volle verworven rechten betreft, welke betrekking hebben op verzekeringsperioden die volbracht werden vóór de datum waarop de overeenkomst zal ophouden van kracht te zijn, zullen de bepalingen van toepassing blijven onder de voorwaarden die door de aanvullende akkoorden zullen moeten voorzien worden.

ARTIKEL 37.

Worden, vanaf de inwerkingtreding van deze overeenkomst, opgeheven :

1° De overeenkomst tussen België en Frankrijk betreffende de vergoeding van schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen, welke te Parijs de 21 Februari 1906 ondertekend werd en de aanvullende overeenkomst de 21 Mei 1927 te Parijs ondertekend.

2° De overeenkomst tussen België en Frankrijk betreffende de sociale verzekeringen en de bijlage welke de 23e Augustus 1930 te Parijs ondertekend werden.

Ten blijke waarvan de wederzijdse gevolmachtigden deze overeenkomst ondertekend hebben en deze van hun zegels hebben voorzien.

Gedaan te Brussel, de 17e Januari 1948.

(Get.) Léon-Eli TROCLET.

(Get.) Daniel MAYER.

(Get.) DE HAUTECLOCQUE.

ACCORD COMPLEMENTAIRE

à la Convention Générale
entre la Belgique et la France
sur la Sécurité Sociale.

**REGIME DE SECURITE SOCIALE
APPLICABLE AUX TRAVAILLEURS FRONTALIERS
ET SAISONNIERS.**

ARTICLE PREMIER.

Les travailleurs frontaliers et saisonniers belges et français sont soumis aux dispositions de la convention générale sur la sécurité sociale entre la Belgique et la France sous réserve du présent accord complémentaire.

TITRE I.

**DISPOSITIONS CONCERNANT
LES TRAVAILLEURS FRONTALIERS.**

ARTICLE 2.

Les travailleurs frontaliers belges et français sont affiliés aux organismes de sécurité sociale du pays dans lequel ils ont leur lieu de travail.

CHAPITRE PREMIER.**Assurances sociales.****ARTICLE 3.**

Les prestations en argent afférentes à la législation des assurances sociales sont servies au travailleur frontalier dans le pays où il a son lieu de travail, par les soins de l'organisme de sécurité sociale auquel le travailleur est affilié.

Les prestations en nature afférentes à ladite législation peuvent être dispensées au travailleur frontalier et à ses ayants droit, soit dans le pays du lieu de travail, soit dans celui du lieu de leur résidence réelle et permanente.

ARTICLE 4.

Lorsque les prestations en nature sont dispensées au lieu de la résidence, elles le sont :

AANVULLEND AKKOORD

bij de Algemene Overeenkomst tussen België
en Frankrijk
betreffende de Maatschappelijke Zekerheid.

**REGIME VAN MAATSCHAPPELIJKE ZEKERHEID
TOEPASSELIJK OP DE GRENS-
EN SEIZOENARBEIDERS.**

EERSTE ARTIKEL.

De Belgische en Franse grens- en seizoenarbeiders zijn onderworpen aan de bepalingen van de algemene overeenkomst betreffende de maatschappelijke zekerheid tussen België en Frankrijk onder voorbehoud van dit aanvullend akkoord.

TITEL EEN.

**BEPALINGEN BETREFFENDE
DE GRENSARBEIDERS.**

ARTIKEL 2.

De Belgische en Franse grensarbeiders vallen onder de bevoegdheid van de organismen voor maatschappelijke zekerheid van het land waar de plaats van hun werk gelegen is.

HOOFDSTUK EEN.**Sociale verzekeringen.****ARTIKEL 3.**

De prestaties in speciën, in verband met de wetgeving betreffende de sociale verzekeringen worden door het toedoen van het organisme voor maatschappelijke zekerheid waarbij de grensarbeider aangesloten is, aan hem in het land waar hij werkt uitbetaald.

De prestaties in natura, in verband met de genoemde wetgeving, kunnen aan de grensarbeiders of zijn rechthebbers hetzij in het land van de werkplaats, hetzij daar waar hij werkelijk en voortdurende verblijft, uitgereikt worden.

ARTIKEL 4.

Wanneer de prestaties in natura in de verblijfplaats worden uitgereikt, worden zij gedaan :

- pour le frontalier résidant en Belgique, par celui des organismes belges chargés de l'assurance obligatoire, auquel il s'est fait inscrire, et qui assure le service de ces prestations suivant les dispositions de la législation belge;
- pour le frontalier résidant en France, par l'organisme de sécurité sociale du lieu de sa résidence, qui assure le service de ces prestations suivant les dispositions de la législation française.

ARTICLE 5.

Le Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité opère la compensation des dépenses engagées par les organismes assureurs belges pour dispenser aux travailleurs frontaliers résidant en Belgique et à leurs ayants droit toutes les prestations en nature qui découlent de la loi belge. Ces dépenses font l'objet, de la part de l'organisme français de sécurité sociale auquel est affilié le travailleur frontalier, d'un remboursement forfaitaire à effectuer au Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité.

Ce remboursement forfaitaire est déterminé trimestriellement par le coût moyen par assuré dans la région frontalière belge des prestations en nature servies aux assurés belges et à leurs ayants droit, sans pouvoir excéder le coût moyen correspondant de l'assuré français.

Pour tenir compte des prestations en nature que les frontaliers résidant en Belgique et leurs ayants droit perçoivent directement des organismes français de sécurité sociale, ceux-ci déduisent du remboursement forfaitaire prévu au paragraphe précédent le montant des prestations en nature ainsi servies.

Toutefois, la déduction doit il s'agit devra éventuellement être réduite si le rapport entre le coût moyen d'un assuré dans la région frontalière belge exprimé en francs français et le même coût moyen dans la région frontalière française est inférieur à l'unité. Dans ce cas, le montant de la déduction devra être fixé en l'affectant du rapport ainsi déterminé.

ARTICLE 6.

Si le coût moyen d'un assuré dans la région frontalière française est inférieur au coût moyen d'un assuré dans la région frontalière belge, le Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité en Belgique peut percevoir à l'intervention des organismes assureurs et à charge de leurs assurés frontaliers, une cotisation dont le montant sera, après consultation de la commission instituée en vertu de l'article 8, fixé par le Ministre qui a dans ses attributions la sécurité sociale.

- voor de grensarbeider die in België verblijft, door dat van de Belgische organismen, belast met de verplichte verzekering, waarbij hij zich liet inschrijven, en welk volgens de bepalingen van de Belgische wetgeving de uitkering van deze prestaties verzekert;
- voor de grensarbeider die in Frankrijk verblijft, door het organisme voor maatschappelijke zekerheid van zijn verblijfplaats, hetwelk volgens de bepalingen van de Franse wetgeving de uitkering van deze prestaties verzekert.

ARTIKEL 5.

Het Rijksfonds voor verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit doet de compensatie van de door de Belgische verzekeringsorganismen gedane uitgaven om aan de in België verblijvende grensarbeiders en hun rechthebbenden alle prestaties in natura, welke uit de Belgische wet voortvloeien, uit te reiken. Deze uitgaven geven aanleiding, vanwege het Frans organisme voor maatschappelijke zekerheid, waarbij de grensarbeider aangesloten is, tot een forfaitaire som welke bij het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit dient terugbetaald.

Deze forfaitaire terugbetaling wordt driemaandelijks vastgesteld, per verzekerde in de Belgische grensstreek, door de gemiddelde kostprijs van de aan de Belgische verzekerden of aan hun rechthebbenden uitgekeerde prestaties in natura, zonder dat die de overeenstemmende gemiddelde kostprijs van de Franse verzekerde mag overschrijden.

Om rekening te houden met de prestaties in natura, welke de grensarbeiders die in België verblijven en hun rechthebbenden rechtstreeks van de Franse organismen voor maatschappelijke zekerheid krijgen, trekken deze van de bij voorafgaand paragraaf voorziene forfaitaire terugbetaling het bedrag af van de aldus uitgereikte prestaties in natura.

De aftrek echter, waarvan gewag gemaakt wordt, zal eventueel moeten verminderd worden, indien de verhouding tussen de gemiddelde kostprijs van een verzekerde in de Belgische grensstreek in Franse frank uitgedrukt en dezelfde gemiddelde kostprijs in de Franse grensstreek minder dan de eenheid is. In dit geval, zal het bedrag van de aftrek dienen vastgesteld door het met de aldus bepaalde verhouding te vermenigvuldigen.

ARTIKEL 6.

Indien de gemiddelde kostprijs van een verzekerde in de Franse grensstreek lager is dan de gemiddelde kostprijs van een verzekerde in de Belgische grensstreek, mag het Rijksfonds voor verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit in België door het toedoen van de verzekeringsorganismen en ten laste van hun verzekerde grensarbeiders een bijdrage innen, waarvan het bedrag na raadpleging van de krachtens artikel 8 opgerichte Commissie, door de Minister, die de maatschappelijke zekerheid onder zijn bevoegdheid heeft, zal vastgesteld worden.

ARTICLE 7.

Les dépenses engagées par l'organisme de sécurité sociale français pour le frontalier résidant en France et ses ayants droit font l'objet d'un remboursement forfaitaire de la part du Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité en Belgique.

Ce remboursement forfaitaire est déterminé trimestriellement par le coût moyen par assuré dans la région française du Nord des prestations en nature servies aux assurés français et à leurs ayants droit sans pouvoir excéder le coût moyen correspondant de l'assuré belge.

Pour tenir compte des prestations en nature que les frontaliers résidant en France et leurs ayants droit perçoivent directement des organismes assureurs belges, ceux-ci déduisent du remboursement forfaitaire prévu aux paragraphes précédents, le montant des prestations en nature ainsi servies.

Toutefois, la déduction dont il s'agit devra éventuellement être réduite si le rapport entre le coût moyen d'un assuré dans la région frontalière française exprimé en francs belges et le même coût moyen dans la région frontalière belge est inférieur à l'unité. Dans ce cas, le montant de la déduction devra être fixé en l'affectant du rapport ainsi déterminé.

ARTICLE 8.

Pour l'application des dispositions prévues aux articles 5 et 7 ci-dessus, les autorités administratives suprêmes des deux Etats contractants constitueront une Commission, qui se réunira au début de chaque trimestre pour établir, d'après les résultats du trimestre précédent, le montant du remboursement forfaitaire dû par les organismes intéressés.

Le nombre de travailleurs frontaliers à prendre en considération pour le calcul du remboursement forfaitaire sera déterminé par le rapport entre le salaire correspondant au montant global des cotisations payées pour eux et un salaire moyen déterminé forfaitairement.

ARTICLE 9.

Les règlements de comptes sur les bases fixées à l'article 8 interviendront globalement pour l'ensemble des dépenses incombant aux organismes de chaque pays, au cours de chaque trimestre de l'année.

Ils seront effectués par l'intermédiaire :

- pour les organismes assureurs belges, du Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité;
- pour les organismes de sécurité sociale français, des caisses régionales de sécurité sociale de Lille et de Nancy, et de la Caisse Centrale de Secours Mutuels Agricoles.

En attendant les règlements de comptes trimestriels et à valoir sur ceux-ci, des acomptes provisionnels seront ver-

ARTIKEL 7.

De door het Frans organisme voor maatschappelijke zekerheid gedane uitgaven voor de in Frankrijk verblijvende grensarbeider en zijn rechthebbenden worden door het Rijksfonds voor verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit in België forfaitair terugbetaald.

Deze forfaitaire terugbetaling wordt om de drie maanden vastgesteld volgens de gemiddelde kostprijs per verzekerde in de streek van Noord-Frankrijk van de aan de Franse verzekerden en aan hun rechthebbenden uitgekeerde prestaties in natura, zonder de overeenkomstig gemiddelde kostprijs van de Belgische verzekerden te mogen overschrijden.

Ten einde rekening te houden met de prestaties in natura welke de in Frankrijk verblijvende grensarbeiders en hun rechthebbenden rechtstreeks van de Belgische verzekeringsorganismen verkrijgen, trekken deze laatste van de in vorige paragrafen voorziene forfaitaire terugbetaling het bedrag der aldus uitgekeerde prestaties in natura af.

Nochtans zal bedeelde aftrek eventueel dienen verminderd, indien de verhouding tussen de gemiddelde in Belgische frank uitgedrukte kostprijs van een verzekerde in de Franse grensstreek en dezelfde gemiddelde kostprijs in de Belgische grensstreek minder dan de eenheid is. In dit geval dient het bedrag van de aftrek vastgesteld door het te vermenigvuldigen met de aldus bepaalde verhouding.

ARTIKEL 8.

Voor de toepassing der in bovenvermelde artikelen 5 en 7 voorziene bepalingen, zullen de hoogste administratieve overheden der beide contracterende Staten een Commissie oprichten welke in het begin van elk kwartaal zal bijeenkomen om volgens de resultaten van het vorig kwartaal het bedrag van de door de betrokken organismen verschuldigde forfaitaire terugbetaling, vast te stellen.

Het aantal grensarbeiders waarmede voor de berekening van de forfaitaire terugbetaling rekening zal worden gehouden, zal bepaald worden door de verhouding tussen het loon dat met het globaal bedrag der door hen betaalde bijdragen overeenstemt, en een forfaitair te bepalen gemiddeld loon.

ARTIKEL 9.

De afrekeningen volgens de in artikel 8 vastgestelde grondslagen, zullen globaal uitgevoerd worden, tijdens elk kwartaal van het jaar, voor al de uitgaven welke ten laste van de organismen van elk land vallen.

Zij zullen gedaan worden door tussenkomst :

- voor de Belgische verzekeringsorganismen, van het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit;
- voor de Franse organismen voor maatschappelijke zekerheid, van de gewestelijke kassen voor maatschappelijke zekerheid van Rijssel en Nancy, en van de « Caisse Centrale de Secours Mutuels agricoles ».

In afwachting van de driemaandelijks afrekening en in mindering daarop, zullen door de organismen van elk

sés par les organismes de chaque pays à ceux de l'autre pays, sur la base du remboursement forfaitaire fixé en application de l'article 8 pour le trimestre précédent. En ce qui concerne le premier trimestre d'application du présent accord, la Commission prévue à l'article 8 fixera le montant dudit acompte.

Les créances seront établies dans la monnaie du pays de l'organisme créancier au dernier jour du trimestre considéré et payées avant l'expiration du trimestre suivant, au taux de change applicable au jour de transfert de fonds.

CHAPITRE II.

Accidents du travail et Maladies professionnelles.

ARTICLE 10.

Les prestations en argent afférentes à la législation relative à la réparation des accidents du travail et des maladies professionnelles sont dispensées au travailleur frontalier dans le pays où il a son lieu de travail, par les soins de l'organisme de sécurité sociale auquel le travailleur est affilié, à moins que la législation du pays n'impose cette obligation à l'employeur.

Les prestations en nature afférentes à ladite législation peuvent être dispensées au travailleur frontalier soit dans le pays du lieu de travail, soit dans celui de sa résidence réelle et permanente, sauf dans le cas où, en vertu de la législation nationale l'employeur peut limiter le choix de l'assuré.

ARTICLE 11.

Paragraphe 1er.

Lorsque les prestations en nature dues au titre de la législation française relative à la réparation des accidents du travail et des maladies professionnelles sont dispensées au travailleur frontalier au lieu de sa résidence réelle et permanente en Belgique, elles le sont par l'intermédiaire des Offices Régionaux belges placés sous l'autorité du Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité et conformément aux dispositions de la législation belge relative à la réparation des dommages résultant des accidents du travail et des maladies professionnelles.

Toutefois, la couverture des frais d'hospitalisation n'est assurée à la victime que si celle-ci est hospitalisée dans les conditions prévues par la législation française, dans un établissement sis en France.

De même, le droit de la victime à l'appareillage et aux prestations de rééducation professionnelle ne pourra s'exercer qu'en France et dans les conditions prévues par la législation française.

land aan deze van het ander land provisionele voorschotten gedaan worden, op grondslag van de in toepassing van artikel 8 voor het vorig kwartaal vastgestelde forfaitaire terugbetaling. Wat het eerste kwartaal van de toepassing van dit akkoord betreft, zal de in artikel 8 voorziene commissie het bedrag van bedoeld voorschot vaststellen.

De schuldvorderingen zullen in de munt van het land van het schuldeisend organisme op de laatste dag van het beschouwd kwartaal opgemaakt worden en vóór het einde van het volgend kwartaal aan de wisselkoers welke op de dag van de overdracht der fondsen toepasselijk was, betaald worden.

HOOFDSTUK II.

Arbeidsongevallen en Beroepsziekten.

ARTIKEL 10.

De prestaties in speciën in verband met de wetgeving betreffende de vergoeding van de schade voortvloeiend uit arbeidsongevallen en beroepsziekten worden aan de grensarbeider uitgekeerd in het land waar hij zijn werkplaats heeft, door het toedoen van het organisme voor maatschappelijke zekerheid waarbij de arbeider aangesloten is, tenzij de wetgeving van het land deze verplichting aan de werkgever oplegt.

De prestaties in natura in verband met de bedoelde wetgeving mogen aan de grensarbeiders uitgereikt worden hetzij in het land van de werkplaats, hetzij in dat van zijn werkelijke en vaste verblijfplaats behalve indien de werkgever krachtens de nationale wetgeving de keuze van de verzekerde mag beperken.

ARTIKEL 11.

Paragraaf 1.

Wanneer de krachtens de Franse wetgeving betreffende de vergoeding van de schade voortvloeiend uit arbeidsongevallen en beroepsziekten verschuldigde prestaties in natura aan de grensarbeider in zijn werkelijke en vaste verblijfplaats in België uitgereikt worden, geschiedt dit door het toedoen van de Belgische Gewestelijke Diensten, welke onder het bestuur staan van het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit en overeenkomstig de bepalingen van de Belgische wetgeving betreffende de vergoeding van de schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen en beroepsziekten.

Nochtans worden de verplegingskosten van de getroffen slechts gedekt, indien deze volgens de bij de Franse voorziene voorwaarden in een in Frankrijk gelegen instelling verpleegd wordt.

De getroffen kan eveneens het recht op protheses en op prestaties inzake vakherstelling slechts in Frankrijk en onder de bij de Franse wetgeving voorziene voorwaarden doen gelden.

Paragraphe 2.

A titre transitoire et pour les risques survenus antérieurement à la date d'intégration des risques d'accidents du travail et de maladies professionnelles dans le régime de sécurité sociale, les prestations dues, aux termes de la législation française en matière d'accidents du travail et de maladies professionnelles sont supportées par l'employeur ou l'assureur substitué.

ARTICLE 12.

Les dépenses engagées par le Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité dans les conditions du paragraphe 1er de l'article 11 ci-dessus, sont remboursées par les organismes français de sécurité sociale.

Ces dépenses comprennent les frais de gestion et d'indemnisation qui seront déterminés par la Commission instituée en vertu de l'article 8.

ARTICLE 13.

Lorsque les prestations en nature dues au titre de la législation belge relative à la réparation des dommages résultant des accidents du travail et des maladies professionnelles sont dispensées au travailleur frontalier au lieu de sa résidence réelle et permanente en France, elles sont supportées par l'employeur ou l'assureur substitué.

Toutefois, la couverture des frais d'hospitalisation n'est assurée à la victime que si celle-ci est hospitalisée, dans les conditions prévues par la législation belge, dans un établissement sis en Belgique.

De même, le droit de la victime aux appareils de prothèse et d'orthopédie ne pourra s'exercer qu'en Belgique et dans les conditions prévues par la législation belge.

CHAPITRE III.

Allocations familiales.

ARTICLE 14.

Les travailleurs frontaliers résidant en Belgique ont droit aux allocations familiales proprement dites prévues et octroyées, compte tenu du lieu de leur résidence, conformément à la législation française.

Ces allocations sont versées par les organismes français dont relèvent ces travailleurs.

ARTICLE 15.

Les autorités administratives suprêmes établiront, d'un commun accord, une classification de communes belges en s'inspirant des principes retenus par la législation française pour l'établissement des zones de salaires.

Paragraaf 2.

Als overgangsmaatregel en voor de risico's welke opgelopen werden vóór de datum waarop de risico's van arbeidsongevallen en van beroepsziekten in het regime der maatschappelijke zekerheid opgenomen werden, zullen de luidens de Franse wetgeving inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten verschuldigde prestaties door de werkgever of de plaatsvervangende verzekeraar gedragen worden.

ARTIKEL 12.

De uitgaven welke het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit onder de voorwaarden van paragraaf 1 van bovenvermeld artikel 11 gedaan werden, worden door de Franse organismen voor maatschappelijke zekerheid terugbetaald.

Deze uitgaven omvatten de kosten van beheer en vergoeding welke door de krachtens artikel 8 opgerichte commissie zullen bepaald worden.

ARTIKEL 13.

Wanneer de prestaties in natura, welke luidens de Belgische wetgeving betreffende de vergoeding der schade voortvloeiend uit arbeidsongevallen en beroepsziekte verschuldigd zijn aan de grensarbeider in zijn werkelijke en vaste verblijfplaats in Frankrijk uitgekeerd worden, zullen ze door de werkgever of de plaatsvervangende verzekeraar gedragen worden.

Evenwel is de dekking der verplegingskosten aan de getroffen slechts verzekerd als deze ondergebracht wordt in een in België gelegen instelling onder de bij de Belgische wetgeving voorziene voorwaarden.

Insgelijks zal de getroffen het recht op prothese en orthopedische toestellen slechts in België onder de bij de Belgische wetgeving voorziene voorwaarden kunnen laten gelden.

HOOFDSTUK III.

Kindertoelagen.

ARTIKEL 14.

De in België verblijvende grensarbeiders hebben recht op de eigenlijke voorziene en toegekende kindertoelagen, rekening houdende met hun verblijfplaats overeenkomstig de Franse wetgeving.

Deze toelagen worden gestort door de Franse organismen waarvan deze arbeiders afhangen.

ARTIKEL 15.

De hoogste administratieve overheden zullen na gemeen overleg, een classificering der Belgische gemeenten opstellen, zich steunende op de beginselen der Franse wetgeving voor het vaststellen der loongebieden.

ARTICLE 16.

Les travailleurs frontaliers résidant en France ont droit aux allocations familiales proprement dites conformément à la législation belge.

Ces allocations sont versées par les organismes belges dont relèvent ces travailleurs.

ARTICLE 17.

Les autorités compétentes des deux pays contractants pourront, par voie d'accord d'exécution, arrêter les mesures nécessaires pour assurer l'échange immédiat des sommes versées aux travailleurs frontaliers au titre d'allocations familiales.

TITRE II.

DISPOSITIONS PARTICULIERES
CONCERNANT LES TRAVAILLEURS SAISONNIERS.

ARTICLE 18.

Les dispositions des articles 2, 3, 4, 10, 11, 12 et 13 ci-dessus concernant les travailleurs frontaliers, sont applicables aux travailleurs saisonniers belges et français, c'est-à-dire à ceux qui se rendent, pour une durée déterminée inférieure à un an, d'un pays dans l'autre pour le compte d'un employeur de ce dernier pays pour y effectuer un travail salarié ou assimilé de caractère saisonnier, tout en conservant leur résidence réelle dans l'autre pays où continuent à résider leurs familles.

ARTICLE 19.

Les prestations en nature afférentes à la législation des assurances sociales sont dispensées, dans les conditions prévues à l'article 4 ci-dessus, par les organismes assureurs belges aux ayants droit des travailleurs saisonniers en France, et, le cas échéant, au travailleur lui-même après son retour en Belgique en cas de maladie survenue en France.

Les dépenses ainsi engagées sont remboursées aux organismes assureurs belges suivant un forfait déterminé, conformément aux principes fixés à l'article 5 ci-dessus.

Toutefois, en raison de la difficulté de tenir compte de la valeur réelle des prestations que le travailleur saisonnier reçoit en France pendant la période de travail, un abattement sera effectué sur le coût moyen, par assuré en Belgique, des prestations en nature.

Le taux de cet abattement sera fixé périodiquement par la Commission prévue à l'article 8; il ne pourra être supérieur au même coût moyen affecté du rapport à déterminer entre le nombre des travailleurs saisonniers d'une

ARTIKEL 16.

De in Frankrijk verblijvende arbeiders hebben recht op de eigenlijke bij de Belgische wetgeving voorziene kindertoelagen.

Deze toelagen worden door de Belgische organismen, waarvan deze arbeiders afhangen, gestort.

ARTIKEL 17.

De bevoegde overheden der beide contracterende landen kunnen, volgens een uitvoeringsakkoord de nodige maatregelen treffen om de onmiddellijke uitwisseling te verzekeren van de als kindertoelagen gestorte bedragen van de grensarbeiders.

TITEL II.

BIJZONDERE BEPALINGEN
BETREFFENDE DE SEIZOENARBEIDERS.

ARTIKEL 18.

De bepalingen van bovenvermelde artikelen 2, 3, 4, 10, 11, 12 en 13, betreffende de grensarbeiders, zijn toepasselijk op de Belgische en Franse seizoenarbeiders, dit wil zeggen op degenen die zich voor een bepaalde duur, minder dan 1 jaar, van het ene naar het andere land begeven voor rekening van een werkgever van dit laatste land, om er als loonarbeider, of daarmee gelijkgestelde, seizoenarbeid te verrichten, maar hun echte woonplaats behouden in het andere land waar hun gezin gevestigd blijft.

ARTIKEL 19.

De prestaties in natura, in verband met de wetgeving der sociale verzekeringen worden onder de bij hogervermeld artikel 4, de voorziene voorwaarden door de Belgische verzekeringsorganismen aan de rechthebbenden der seizoenarbeiders in Frankrijk uitgereikt en, desgevallend, aan de arbeider zelf na zijn terugkeer in België in geval van ziekte opgedaan in Frankrijk.

De aldus gedane uitgaven worden aan de Belgische verzekeringsorganismen volgens een forfaitair bedrag, overeenkomstig de in hogervermeld artikel 5 bepaalde principes, terugbetaald.

Nochtans wegens de moeilijkheid, rekening te houden met de werkelijke waarde der prestaties welke in Frankrijk aan de grensarbeider gedurende zijn werkperiode uitgekeerd worden, zal er een afhouding worden gedaan op de gemiddelde kostprijs, per verzekerde in België, der prestaties in natura.

Het bedrag van deze afhouding zal periodiek door de in artikel 8, voorziene commissie vastgesteld worden. Dit bedrag zal niet hoger zijn dan dezelfde gemiddelde kostprijs vermenigvuldigd met de verhouding te bepalen tus-

part et le nombre des bénéficiaires des prestations en nature d'autre part, ce dernier représenté tant par les travailleurs que par leurs ayants droit au sens de la législation belge.

Le nombre des travailleurs saisonniers et de leurs ayants droit ainsi que la période de travail en France sont déterminés compte tenu des renseignements constatés sur des formulaires. Les organismes assureurs belges devront produire ces formulaires à l'appui de leur créance sur les organismes français.

ARTICLE 20.

Les prestations en nature afférentes à la législation des assurances sociales sont dispensées, dans les conditions prévues à l'article 4 ci-dessus, par les organismes de sécurité sociale français aux ayants droit des travailleurs saisonniers en Belgique, et, le cas échéant, au travailleur lui-même, après son retour en France, en cas de maladie survenue en Belgique.

Les dépenses ainsi engagées sont remboursées aux organismes de sécurité sociale français sur justifications.

ARTICLE 21.

Les travailleurs saisonniers en France ont droit aux prestations du régime des allocations familiales de la législation belge concernant les salariés.

Ces allocations sont versées par la Caisse Nationale de Compensation pour allocations familiales et remboursées par les organismes français sur justifications.

ARTICLE 22.

Les travailleurs saisonniers en Belgique ont droit aux prestations familiales prévues par la législation française.

Ces prestations sont versées par les organismes français et remboursées sur justifications à l'intervention de la Caisse Nationale de Compensation pour allocations familiales.

TITRE III.

DISPOSITIONS GENERALES.

ARTICLE 23.

Le contrôle médical technique et le contrôle des malades sont exercés, en ce qui concerne les travailleurs frontaliers et saisonniers et leurs ayants droit bénéficiant de prestations en nature dans le pays de leur résidence par les organismes de sécurité sociale du pays où ces prestations sont servies. Ils sont effectués conformément à la législation régissant lesdits organismes, mais pour

sen het aantal seizoenarbeiders, enerzijds, en het aantal met prestaties in natura begunstigen anderzijds, onder dit laatste zijn zowel de arbeiders als hun rechthebbenden, naar de zin van de Belgische wetgeving, begrepen.

Het getal seizoenarbeiders en hun rechthebbenden als ook de werkperiode in Frankrijk, worden bepaald rekening gehouden met de op de formulieren vastgestelde inlichtingen. De Belgische verzekeringsorganismen dienen deze formulieren over te leggen tot staving van hun schuldvordering op de Franse organismen.

ARTIKEL 20.

De prestaties in natura in verband met de wetgeving betreffende de sociale verzekeringen worden, onder de in bovenvermeld artikel 4 voorziene voorwaarden door de Franse organismen voor maatschappelijke zekerheid uitgereikt, aan de rechthebbenden der seizoenarbeiders in België, en in voorkomend geval aan de arbeider zelf na zijn terugkeer in Frankrijk, in geval van een in België opgelopen ziekte.

De aldus gedane uitgaven worden op vertoon der bewijsstukken aan de Franse organismen voor maatschappelijke zekerheid terugbetaald.

ARTIKEL 21.

De seizoenarbeiders in Frankrijk hebben recht op de prestaties van het stelsel der kindertoelagen van de Belgische wetgeving betreffende de loonarbeiders.

Deze toelagen worden door de Nationale Compensatiekas voor gezinsvergoedingen uitgekeerd en op vertoon der bewijsstukken door de Franse organismen terugbetaald.

ARTIKEL 22.

De seizoenarbeiders in België hebben recht op de bij de Franse wetgeving voorziene kindertoelagen.

Deze prestaties worden door de Franse organismen uitgekeerd en op vertoon der bewijsstukken door het toedoen van de Nationale Compensatiekas voor gezinsvergoedingen terugbetaald.

TITEL III.

ALGEMENE BEPALINGEN.

ARTIKEL 23.

De technische medische controle en de controle der zieken worden, wat de seizoen- en grensarbeiders en hun rechthebbenden betreft, welke prestaties in natura genieten, in het land van hun verblijfplaats, door de organismen voor maatschappelijke zekerheid van het land waar deze prestaties uitgekeerd worden, uitgevoerd. Deze geschieden overeenkomstig de wetgeving waarbij vermeldde organis-

le compte des organismes du lieu de travail. Ces derniers organismes ont toujours la faculté de demander aux organismes qui dispensent les prestations les informations permettant de les éclairer sur l'évolution et les conséquences probables de la maladie ou de l'accident, en vue notamment, de l'examen concerté des mesures de prévention qui apparaîtraient nécessaires.

Le contrôle médical des frontaliers et saisonniers résidant en Belgique, bénéficiaires d'indemnités de repos au titre de la législation des assurances sociales ou victimes d'accident du travail, est assuré, dans les conditions fixées par la législation française, par les organismes de contrôle médical prévu par cette législation et avec le concours des organismes belges qui leur prêtent leurs bons offices, notamment pour l'organisation en Belgique de services d'examens médicaux des malades.

ARTICLE 24.

La commission instituée à l'article 8 suivra l'application du présent accord et tranchera les différends susceptibles de surgir au cours de son exécution.

En cas de contestation de la part des organismes de sécurité sociale ou de désaccord au sein de la Commission, et notamment en ce qui concerne les règlements de comptes prévus, les difficultés seront examinées par chacune des autorités administratives suprêmes des pays contractants qui désigneront chacun un délégué en vue de l'examen en commun de ces difficultés.

Les décisions sur lesquelles ces délégués se mettront d'accord seront sans appel.

En cas de divergence de vues entre ces délégués, le litige sera soumis aux Gouvernements qui s'efforceront de le régler par la voie diplomatique.

ARTICLE 25.

Le présent accord sera ratifié et les instruments de ratification en seront échangés à Paris aussitôt que possible. Il entrera en vigueur à la même date que la Convention Générale sur la Sécurité Sociale.

Il aura une durée d'un an et sera renouvelable tacitement d'année en année, sauf dénonciation qui devra être notifiée trois mois avant l'expiration du terme.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs ont signé le présent accord et l'ont revêtu de leurs cachets.

Fait à Bruxelles, le 17 janvier 1948.

(s) Léon-Eli TROCLET.

(s) Daniel MAYER.

(s) DE HAUTECLOCQUE.

men worden beheerst maar voor rekening van de organismen van de werkplaats. Deze laatste organismen mogen altijd aan de organismen, welke de prestaties uitkeren, om de inlichtingen vragen waarbij het hun mogelijk is de ontwikkeling en de waarschijnlijke gevolgen van de ziekte of van het ongeval na te gaan, ten einde namelijk de voorbehoedsmaatregelen welke noodzakelijk mochten blijken onderling te overleggen.

De medische controle van de in België verblijvende seizoen- en grensarbeiders, die luidens de wetgeving betreffende de sociale verzekeringen en rustvergoedingen genieten of van de door arbeidsongevallen getroffen worden wordt uitgevoerd, de bij de Franse wetgeving bepaalde voorwaarden, door de organismen van de bij deze wetgeving voorziene medische controle en met medewerking van de Belgische organismen, welke hun goede diensten verlenen, namelijk voor de organisatie in België van diensten voor medisch onderzoek der zieken.

ARTIKEL 24.

De bij artikel 8 opgerichte commissie zal de toepassing van dit akkoord nagaan en de geschillen welke tijdens de uitvoering er van zouden kunnen ontstaan, beslechten.

In geval van betwisting vanwege de organismen voor maatschappelijke zekerheid of van onenigheid in de schoot van de Commissie en namelijk wat de voorziene afrekeningen betreft, zullen de moeilijkheden door elke der hoogste administratieve overheden der contracterende partijen onderzocht worden, welke elk een afgevaardigde zullen aanduiden voor het gemeenschappelijk onderzoek van deze moeilijkheden.

De beslissingen waarover deze afgevaardigden het eens zullen worden, zullen zonder beroep zijn.

In geval van meningsverschil tussen deze afgevaardigden zal het geschil aan de Regeringen voorgelegd worden, welke zullen trachten het langs diplomatieke weg te regelen.

ARTIKEL 25.

Dit akkoord zal bekrachtigd worden en de bekrachtigingsakten zullen zodra mogelijk te Parijs uitgewisseld worden. Het zal op dezelfde datum als de algemene overeenkomst betreffende de maatschappelijke zekerheid van kracht worden.

Het zal voor één jaar geldig zijn en zal van jaar tot jaar stilzwijgend hernieuwbaar zijn behoudens opzegging welke drie maanden voor het verstrijken van de vervalt termijn zal moeten betekend worden.

Ter oorkonde waarvan de respectievelijke gevolmachtigden dit akkoord getekend hebben en dit met hun zegels voorzien.

Gedaan te Brussel, op 17 Januari 1948.

(Get.) Léon-Eli TROCLET.

(Get.) Daniel MAYER.

(Get.) DE HAUTECLOCQUE.

ACCORD COMPLEMENTAIRE

à la Convention Générale entre la Belgique
et la France
sur la Sécurité Sociale.

**REGIME DE SECURITE SOCIALE
APPLICABLE AUX TRAVAILLEURS DES MINES
ET ETABLISSEMENTS ASSIMILES.**

TITRE PREMIER.**DISPOSITIONS GENERALES.****ARTICLE PREMIER.**

Le présent accord définit le régime applicable aux ressortissants belges ou français qui travaillent ou ont travaillé dans les mines ou établissements assimilés de l'un ou l'autre pays, ainsi qu'à leurs ayants-droit.

ARTICLE 2.*Paragraphe 1er.*

Les dispositions de la Convention Générale signée à Bruxelles, le 17 janvier 1948, à l'exception des chapitres II et III du Titre II relatif aux assurances vieillesse, invalidité, décès (Pensions), sont applicables aux travailleurs visés à l'article 1er et à leurs ayants-droit.

Paragraphe 2.

Sont également applicables aux travailleurs visés à l'article 1er et à leurs ayants-droit les dispositions du Titre Ier de l'Accord complémentaire, signé à Bruxelles, le 17 janvier 1948, concernant les travailleurs frontaliers.

TITRE II.

**ASSURANCE VIEILLESSE,
INVALIDITE ET DECES (PENSIONS).**

CHAPITRE PREMIER.**Dispositions communes.****ARTICLE 3.***Paragraphe 1er.*

Pour les travailleurs qui ont été assujettis successivement ou alternativement dans l'un et l'autre pays con-

AANVULLEND AKKOORD

bij de Algemene Overeenkomst tussen België
en Frankrijk
betreffende de Sociale Zekerheid.

**REGIME VAN MAATSCHAPPELIJKE ZEKERHEID
TOEPASSELIJK OP DE ARBEIDERS
IN DE KOOLMIJNEN EN IN DE ER MEE
GELIJKGESTELDE INSTELLINGEN.**

TITEL EEN.**ALGEMENE BEPALINGEN.****EERSTE ARTIKEL.**

Dit akkoord bepaalt het regime toepasselijk op de Belgische of Franse onderhorigen, die werken of gewerkt hebben in de koolmijnen of er mee gelijkgestelde instellingen in het een of het ander land, alsmede op hun rechthebbers.

ARTIKEL 2.*Paragraaf 1.*

De bepalingen van de Algemene Overeenkomst getekend te Brussel, op 17 Januari 1948, zijn bij uitzondering van hoofdstukken 2 en 3 van titel 2 betreffende de verzekeringen tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom, invaliditeit, bij overlijden (pensioenen), toepasselijk op de in artikel 1 bedoelde arbeiders op hun rechthebbers.

Paragraaf 2.

Zijn eveneens toepasselijk op de in artikel 1 bedoelde arbeiders en op hun rechthebbers, de bepalingen van Titel I van het aanvullend akkoord getekend te Brussel, op 17 Januari 1948, betreffende de grensarbeiders.

TITEL II.

**VERZEKERING TEGEN DE GELDELIJKE GEVOLGEN
VAN OUDERDOM, INVALIDITEIT
EN BIJ OVERLIJDEN (PENSIOENEN).**

EERSTE HOOFDSTUK.**Gemeenschappelijke bepalingen.****ARTIKEL 3.***Paragraaf 1.*

Voor de arbeiders die achtereenvolgens of beurtelings onderworpen geweest zijn in het ene of het andere con-

tractants à la législation spéciale aux travailleurs des mines, les périodes d'assurance accomplies sous l'une et l'autre législation et les périodes reconnues équivalentes à des périodes d'assurance en vertu desdites législations sont totalisées tant en vue de la détermination du droit aux prestations d'assurance vieillesse, invalidité et décès (pensions) qu'en vue du maintien ou du recouvrement de ce droit.

Paragraphe 2.

Les périodes de travail réputées accomplies au fond sous la législation spéciale aux travailleurs des mines de l'un des pays contractants sont considérées comme périodes de travail au fond, au regard de la législation de l'autre pays.

ARTICLE 4.

Toute période reconnue équivalente à une période d'assurance en application des législations de l'un et de l'autre pays n'est prise en compte que par l'organisme du pays où l'intéressé a travaillé en dernier lieu à la mine avant la période en cause.

Lorsque l'intéressé n'a pas travaillé dans une mine avant ladite période, celle-ci est prise en compte par l'organisme du pays dans lequel il a travaillé à la mine pour la première fois.

ARTICLE 5.

Chaque organisme détermine, d'après la législation qui lui est propre et compte tenu de la totalité des périodes d'assurance, sans distinction du pays contractant où elles ont été accomplies, si l'intéressé réunit les conditions requises pour avoir droit aux avantages prévus par cette législation.

Il détermine pour ordre le montant de la prestation en espèces à laquelle l'intéressé aurait droit si toutes les périodes d'assurance totalisées avaient été accomplies exclusivement sous sa propre législation et réduit ce montant au prorata de la durée des périodes accomplies sous ladite législation.

Toutefois, aucune prestation n'est prise en charge par un organisme lorsque les périodes accomplies sous l'empire de la législation qui le régit n'atteignent pas au total une année comportant le minimum annuel de journées de travail effectif ou de journées assimilées au travail effectif prévu par cette législation.

La prestation visée à l'alinéa 2 du présent article comporte tous les éléments prévus par la législation nationale, à l'exclusion des prestations visées à l'article 23.

ARTICLE 6.

Lorsqu'un assuré, compte tenu de la totalité des périodes d'assurance, ne remplit pas au même moment les

tracterend land aan de bijzondere wetgeving der arbeiders der koolmijnen worden onder de ene en de andere wetgeving volbrachte verzekeringsperioden en de perioden die krachtens deze wetgevingen als gelijkwaardig aan verzekeringsperioden erkend werden samengesteld zowel voor het bepalen van het recht op prestaties van de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom, invaliditeit en bij overlijden (pensioenen), als tot het behouden of het terugverkrijgen van dit recht.

Paragraaf 2.

De arbeidsperioden, welke als in de ondergrond volbracht aangezien worden onder de speciale wetgeving voor de arbeiders der koolmijnen van een van de contracterende landen, worden beschouwd als perioden van ondergrondse arbeid ten opzichte van de wetgeving van het andere land.

ARTIKEL 4.

Elke periode welke als gelijkwaardig erkend wordt aan een verzekeringsperiode bij toepassing der wetgevingen van het ene of het andere land, wordt slechts in rekening genomen door het organisme van het land waar de belanghebbende het laatst in de koolmijn gewerkt heeft vóór de betrokken periode.

Wanneer de belanghebbende vóór deze periode niet in een koolmijn gewerkt heeft wordt deze periode in rekening genomen door het organisme van het land waar hij voor de eerste maal in een koolmijn gewerkt heeft.

ARTIKEL 5.

Elk organisme bepaalt, volgens de wetgeving welke eraan eigen is en rekening houdend met al de verzekeringsperioden, zonder onderscheid van het contracterend land waar zij werden volbracht, of de belanghebbende de vereiste voorwaarden vervult om recht te hebben op de bij deze wetgeving voorziene voordelen.

Het bepaalt voor order het bedrag van de prestatie in speciën waarop de belanghebbende recht zou hebben, indien al de samengestelde verzekeringsperioden uitsluitend onder haar eigen wetgeving volbracht werden en vermindert dit bedrag naar rato van de duur der onder bedoelde wetgeving volbrachte periode.

Nochtans wordt geen enkele prestatie door een organisme ten laste genomen, wanneer de onder haar wetgeving volbrachte perioden samen geen jaar bereiken dat uit het jaarlijks minimum aantal werkelijke werkdagen of dagen welke door deze wetgeving met werkdagen gelijkgesteld worden bestaat.

De in alinea 2 van dit artikel bedoelde prestatie omvat al de door de nationale wetgeving voorziene elementen, bij uitsluiting van de in artikel 23 bedoelde prestaties.

ARTIKEL 6.

Wanneer een verzekerde rekening gehouden met al de verzekeringsperioden op hetzelfde ogenblik de bij de wet-

conditions exigées par les législations des deux pays, son droit à prestation est établi, au regard de chaque législation, au fur et à mesure qu'il remplit ces conditions.

ARTICLE 7.

Lorsqu'une catégorie professionnelle est soumise à la législation spéciale aux travailleurs des mines dans un seul des pays contractants, l'organisme d'assurance auquel l'intéressé a été affilié dans chacun des pays prend en considération la totalité des périodes accomplies dans cette catégorie en Belgique et en France.

Chaque organisme fait application des articles 3 à 6 pour le calcul des prestations à sa charge.

CHAPITRE II.

Assurance vieillesse.

ARTICLE 8.

Tout intéressé, au moment où s'ouvre son droit à prestation, peut renoncer au bénéfice des dispositions des articles 3 à 6 du présent accord.

Les avantages auxquels il peut alors prétendre au titre de chacune des législations nationales, sont liquidés séparément par les organismes intéressés, indépendamment des périodes d'assurance ou des périodes reconnues équivalentes accomplies dans l'autre pays.

L'assuré a la faculté d'exercer à nouveau une option entre le bénéfice des articles précités et celui du présent article lorsqu'il a intérêt à la faire dans les circonstances ci-après :

1° à l'occasion d'une modification dans l'une des législations nationales;

2° à l'occasion du transfert de sa résidence d'un pays dans l'autre;

3° dans le cas prévu à l'article 6 du présent accord au moment où s'ouvre pour lui un nouveau droit à pension au regard de l'une des législations qui lui sont applicables.

ARTICLE 9.

Les intéressés qui ont cessé le travail dans une exploitation française pour une des causes qui donnent lieu, au regard de la législation belge, aux versements pour la conservation des droits aux prestations de l'assurance vieillesse, bénéficient, à charge de l'organisme belge, desdites prestations au titre du présent accord, s'ils se sont conformés aux prescriptions légales ou réglementaires en vigueur en France pour la conservation des droits aux prestations d'assurance vieillesse.

gevingen der beide landen gestelde voorwaarden niet vervult, wordt zijn recht op prestaties volgens elke wetgeving en naarmate hij deze voorwaarden vervult, vastgesteld.

ARTIKEL 7.

Wanneer een beroepscategorie in een enkel van de contracterende landen aan de bijzondere wetgeving voor de mijnwerkers onderworpen is, houdt het verzekeringsorganisme, waarbij de belanghebbende in elk land aangesloten is, rekening met al de in deze categorie in België en in Frankrijk volbrachte perioden.

Elk organisme past voor de berekening der prestaties te zijnen laste de artikelen 3 tot 6 toe.

HOOFDSTUK II.

Verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom.

ARTIKEL 8.

Ieder belanghebbende kan, op het ogenblik dat hij op prestaties aanspraak mag maken, van de bij de bepalingen van artikelen 3 tot 6 van dit akkoord voorziene voordelen afzien.

De voordelen waarop hij alsdan luidens elke nationale wetgeving aanspraak mag maken, worden afzonderlijk door de betrokken organismen uitgekeerd buiten de in het ander land volbrachte verzekeringsperioden of de perioden welke als daarmee gelijkgesteld erkend worden.

De verzekerde mag opnieuw tussen het voordeel van vorenvermelde artikelen en dit van huidig artikel kiezen wanneer hij in volgende omstandigheden er voordeel bij heeft zulks te doen :

1° Ter gelegenheid van een wijziging in een der nationale wetgevingen;

2° Ter gelegenheid van het overbrengen van zijn verblijfplaats van een land naar het ander.

3° In het bij artikel 6 van dit akkoord voorzien geval, op het ogenblik dat hij volgens een der wetgevingen welke op hem toepasselijk zijn een nieuw recht op pensioen kan laten gelden.

ARTIKEL 9.

De belanghebbenden die in een Franse ontginning met werken hebben opgehouden wegens een der oorzaken, welke volgens de Belgische wetgeving aanleiding geven tot stortingen voor het behoud der rechten op prestaties van de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom genieten krachtens deze overeenkomst bedoelde prestaties, ten laste van het Belgisch organisme, indien zij de reglementaire of wettelijke voorschriften, welke in Frankrijk voor het behoud der rechten op de prestaties van de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom van kracht, zijn, vervuld hebben.

ARTICLE 10.

Les intéressés qui, après avoir cessé le travail dans une exploitation belge pour une des causes visées à l'article 9, ont fixé leur résidence en France, bénéficient, à charge de l'organisme belge, des prestations d'assurance vieillesse s'ils ont effectué le versement prévu par la législation belge pour la conservation des droits aux dites prestations.

Ils ont la faculté d'effectuer ce versement quand ils parviennent à l'âge légal de la retraite, à titre de versement de régularisation. Le montant de ce versement est fixé par le Fonds National de retraite des ouvriers mineurs.

ARTICLE 11.

Par dérogation aux dispositions du paragraphe 2 de l'article 3 du présent accord, les périodes de travail au fond, accomplies dans les mines belges, n'entrent en compte que pour les deux tiers comme périodes de travail au fond pour l'ouverture du droit à la pension de vieillesse avant l'âge normal de 55 ans aux indemnités cumulables et aux allocations spéciales prévues par la législation française.

ARTICLE 12.

Paragraphe 1er.

Le droit de cumuler une pension anticipée belge ou une pension de vieillesse belge avec un salaire minier n'est reconnu, dans les conditions et dans les limites fixées par la législation belge, qu'aux intéressés qui continuent de travailler dans les mines de houille belges.

Paragraphe 2.

L'indemnité cumule et l'allocation spéciale prévues par la législation française ne sont servies qu'aux intéressés qui travaillent dans les mines françaises.

CHAPITRE III.

Assurance invalidité.

ARTICLE 13.

Pour l'ouverture du droit aux pensions ou indemnités d'invalidité, la durée pendant laquelle l'intéressé doit avoir reçu l'indemnité en espèces servie au titre de l'assurance maladie préalablement à la liquidation de sa pension est, dans tous les cas, celle prévue par la législation du pays dans lequel il travaillait au moment où est survenu l'accident ou la maladie ayant entraîné l'invalidité.

ARTIKEL 10.

De belanghebbenden die, na in een Belgische ontginning met werken hebben opgehouden wegens een der in artikel 9 bedoelde oorzaken, hun verblijfplaats in Frankrijk gevestigd hebben, genieten ten laste van het Belgisch organisme de prestaties der verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom, indien zij de storting welke bij de Belgische wetgeving voor het behoud der rechten op bedoelde prestaties voorzien wordt, gedaan hebben.

Zij mogen deze storting, als regularisatiestorting verrichten, wanneer zij de wettelijke pensioneringsleeftijd bereiken. Het bedrag van deze storting wordt door het Nationaal Pensioenfonds der Mijnwerkers vastgesteld.

ARTIKEL 11.

Bij afwijking van de bepalingen van paragraaf 2 van artikel 3 van dit akkoord worden de in de Belgische mijnen volbrachte perioden van ondergrondse arbeid slechts voor twee derden als perioden van ondergrondse arbeid in rekening gebracht voor de opening van het recht op het ouderdomspensioen vóór de normale leeftijdsgrens van 35 jaar, op de gelijktijdig genietbare vergoedingen en op de bij de Franse wetgeving voorziene bijzondere toelagen.

ARTIKEL 12.

Paragraaf 1.

Het recht om een vervroegd Belgisch pensioen of een Belgisch ouderdomspensioen samen met een mijnwerkersloon te ontvangen wordt slechts onder de bij de Belgische wetgeving bepaalde voorwaarden en perken, erkend aan de belanghebbenden die in de Belgische koolmijnen blijven werken.

Paragraaf 2.

De bij de Franse wetgeving voorziene gelijktijdig genietbare vergoedingen en bijzondere toelage worden slechts aan de belanghebbenden, die in de Franse mijnen werken, uitgekeerd.

HOOFDSTUK III.

Verzekering tegen invaliditeit.

ARTIKEL 13.

Voor de opening van het recht op invaliditeitspensioenen of vergoedingen is de periode gedurende dewelke de belanghebbende de vergoeding in speciën moet ontvangen hebben, welke door de verzekering tegen ziekte vóór de uitkering van zijn pensioen toegekend wordt, in elk geval die welke voorzien is bij de wetgeving van het land waarin hij op het ogenblik van het ongeval of van de ziekte welke de invaliditeit voor gevolg had werkzaam was.

ARTICLE 14.

La pension d'invalidité professionnelle prévue par la législation spéciale aux travailleurs des mines en France n'est attribuée qu'aux assurés qui étaient soumis à cette législation au moment où est survenu l'accident ou la maladie ayant entraîné l'invalidité et qui ont résidé en France jusqu'à la liquidation de ladite pension.

La pension cesse d'être servie au pensionné qui reprend le travail hors de France.

ARTICLE 15.

Lorsque l'assuré ne remplit pas les conditions prévues pour l'octroi d'une pension d'invalidité, par chacune des législations spéciales aux travailleurs des mines des deux pays, les prestations auxquelles il a droit sont déterminées au regard de la législation qui lui était applicable à la date de la première constatation médicale de la maladie ou de l'accident d'où est résultée son invalidité, et ce, compte tenu, le cas échéant, des dispositions du présent accord relatives à la totalisation des périodes d'assurance.

Les pensions ou indemnités d'invalidité sont à la charge exclusive de l'organisme compétent en vertu de cette dernière législation.

Toutefois, si au début du trimestre civil au cours duquel est survenue la maladie, l'invalidé antérieurement soumis à un régime d'assurance invalidité de l'autre pays n'était pas assujéti depuis au moins un an à la législation du pays où la maladie a été constatée, ou si, remplissant les conditions requises pour l'octroi d'une pension d'invalidité pour chacune des législations spéciales aux travailleurs des mines des deux pays, les périodes d'assurance accomplies dans le pays où la maladie a été constatée n'atteignent pas le minimum d'une année prévu à l'article 5 du présent accord, il reçoit de l'organisme compétent de l'autre pays la pension ou l'indemnité d'invalidité prévue par la législation de ce pays. Cette disposition n'est pas applicable si l'invalidité est la conséquence d'un accident.

ARTICLE 16.

Lorsque l'intéressé, à la date où est survenu l'accident ou la maladie ayant entraîné l'invalidité, était occupé dans le pays autre que celui de l'organisme débiteur, il est tenu compte, pour la détermination du montant des pensions ou indemnités d'invalidité, du salaire accordé, dans le pays de l'organisme débiteur aux travailleurs de la catégorie professionnelle à laquelle l'intéressé appartenait à cette date.

ARTIKEL 14.

Het bij de bijzondere wetgeving voor de mijnwerkers in Frankrijk voorzien pensioen voor beroepsinvaliditeit wordt slechts toegekend aan de verzekerden, die aan deze wetgeving onderworpen waren op het ogenblik van het ongeval of van de ziekte welke de invaliditeit voor gevolg had, en die in Frankrijk tot de uitkering van bedoeld pensioen verbleven.

Het pensioen wordt niet meer verleend aan de gepensioneerde, die het werk buiten Frankrijk herneemt.

ARTIKEL 15.

Wanneer de verzekerde de voorwaarden niet vervult, welke voor de toekenning van een invaliditeitspensioen bij elke bijzondere wetgeving der beide landen voor de mijnwerkers voorzien zijn, worden de prestaties waarop hij recht heeft volgens de wetgeving welke op hem toepasselijk was op de datum van de eerste medische vaststelling van de ziekte of van het ongeval dat zijn invaliditeit voor gevolg had, en zulks rekening gehouden in voorkomend geval met de bepalingen van dit akkoord betreffende de samenstelling der verzekeringsperioden. De invaliditeitspensioen of -vergoedingen vallen uitsluitend ten laste van het organisme dat krachtens deze laatste wetgeving bevoegd is.

Nochtans indien de invalide, die vroeger aan een regime van verzekering tegen invaliditeit van het ander land onderworpen was bij het begin van het burgerlijk kwartaal, waarin de ziekte een aanvang nam, niet ten minste sinds een jaar aan de wetgeving van het land waar de ziekte vastgesteld werd onderworpen was, of indien de verzekeringsperioden welke in het land waar de ziekte werd vastgesteld volbracht werden terwijl de vereiste voorwaarden vervuld waren voor de toekenning van een invaliditeitspensioen bij elke speciale wetgeving der beide landen voor de mijnwerkers, maar zij het minimum niet bereiken dat bij artikel 5 van dit akkoord voor één jaar voorzien is, ontvangt hij van het bevoegd organisme van het ander land het bij de wetgeving van dit land voorzien invaliditeitspensioen of vergoeding. Deze bepaling is slechts van toepassing indien de invaliditeit het gevolg van een ongeval is.

ARTIKEL 16.

Wanneer de belanghebbende op de datum waarop het ongeval of de ziekte welke de invaliditeit voor gevolg had overkomen is, in het ander land dan dat van het organisme dat sociale prestaties verschuldigd is, te werk gesteld was, wordt er rekening gehouden, voor de bepaling van het bedrag der invaliditeitspensioenen of -vergoedingen met het loon dat in het land van het organisme hetwelk sociale prestaties verschuldigd is, uitgekeerd wordt aan de arbeiders van de beroepscategorie, waarbij de belanghebbende op die datum behoorde.

ARTICLE 17.

Pour l'appréciation du degré d'invalidité, les organismes d'assurance de chaque pays font état des constatations médicales et des renseignements recueillis par les organismes d'assurance de l'autre pays.

Ils conservent toutefois le droit de faire procéder par un médecin de leur choix à l'examen de l'intéressé.

ARTICLE 18.

Si après suspension ou suppression de la pension ou indemnité d'invalidité, l'assuré recouvre son droit le service des prestations est repris par l'organisme débiteur de la pension ou indemnité primitivement accordée, lorsque l'état d'invalidité est imputable à la maladie ou à l'accident qui avait motivé l'attribution de cette pension ou indemnité.

Les dispositions du présent article ne s'appliquent pas aux pensions d'invalidité professionnelle prévues par la législation française.

ARTICLE 19.

La pension ou indemnité d'invalidité est transformée, le cas échéant, en pension de vieillesse dans les conditions prévues par la législation en vertu de laquelle elle a été attribuée.

CHAPITRE IV.

Assurance décès (pensions)

ARTICLE 20.

Les dispositions des articles 8, 9 et 10 du présent accord sont applicables aux diverses catégories de pensions de veuves.

ARTICLE 21.

Par dérogation aux dispositions de l'article 5 du présent accord, les allocations pour orphelins sont à la charge exclusive de l'organisme du pays dans lequel l'assuré a travaillé à la mine en dernier lieu.

CHAPITRE V.

Allocations pour enfants.

ARTICLE 22.

Par dérogations aux dispositions de l'article 5, les allocations pour enfants prévues par la législation française

ARTIKEL 17.

Voor het bepalen van het invaliditeitspercentage steunen de verzekeringsorganismen van elk land zich op de medische vaststellingen en op de door de verzekeringsorganismen van het ander land verkregen inlichtingen.

Zij behouden evenwel het recht de belanghebbende aan het onderzoek van een dokter naar hun keuze te onderwerpen.

ARTIKEL 18.

Indien de verzekerde na schorsing of afschaffing van het invaliditeitspensioen of -vergoeding, zijn recht terug verkrijgt, worden de prestaties opnieuw uitgekeerd door het organisme dat het aanvankelijk toegekend pensioen of verleende vergoeding verschuldigd was, wanneer de invaliditeit toe te schrijven valt aan het ongeval of de ziekte welke de toekenning van dit pensioen of vergoeding gerechtvaardigd heeft.

De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op de bij de Franse wetgeving voorziene pensioenen voor beroepsinvaliditeit.

ARTIKEL 19.

Het invaliditeitspensioen of -vergoeding wordt in voorkomend geval in een ouderdomspensioen omgezet, onder de voorwaarden die bij de wetgeving, krachtens dewelke het toegekend werd, voorzien worden.

HOOFDSTUK IV.

Verzekering bij overlijden (Pensioenen).

ARTIKEL 20.

De bepalingen van de artikelen 8, 9 en 10 van dit akkoord zijn van toepassing op de verschillende categorieën van weduwenpensioenen.

ARTIKEL 21.

Bij afwijking van de bepalingen van artikel 5 van dit akkoord zijn de wezentoelagen uitsluitend ten laste van het organisme van het land waar de verzekerde het laatst in de mijn gewerkt heeft.

HOOFDSTUK V.

Kindertoelagen.

ARTIKEL 22.

Bij afwijking van de bepaling van artikel 5 worden de kindertoelagen, welke bij de bijzondere Franse wetgeving

spéciale aux travailleurs des mines sont servies dans les conditions fixées par cette législation aux pensionnés de vieillesse ou à leurs veuves.

CHAPITRE VI.

Prestations de charbon et de logement.

ARTICLE 23.

L'attribution aux pensionnés des prestations de charbon et de logement ou des indemnités qui en tiennent lieu fera l'objet d'un arrangement entre les autorités administratives suprêmes des deux pays.

CHAPITRE VII.

Dispositions diverses.

ARTICLE 24.

Les bénéficiaires de la convention du 21 mai 1927 ont droit *de plano* aux avantages prévue par le présent accord.

Toutefois, les prestations à la charge de l'un et de l'autre des deux pays attribuées aux intéressés après révision ne peuvent être inférieures à celles dont ils bénéficient, en vertu de la Convention du 21 mai 1927, à la date de mise en vigueur du présent accord, compte tenu de leur situation d'état civil ou de fait, à cette date.

D'autre part, les ouvriers visés dans ladite Convention qui ont travaillé en dernier lieu dans une mine française bénéficient, à l'âge légal de la retraite en Belgique, des prestations d'assurance vieillesse prévues par le présent accord, s'ils réunissent les conditions fixées par la législation française et totalisent au moins 30 ans de services dans les mines des deux pays contractants.

ARTICLE 25.

Paragraphe 1er.

Les demandes de prestations en espèces dues en application des dispositions du présent accord doivent être adressées à l'un des organismes auxquels l'assuré a été affilié.

Paragraphe 2.

Les demandes prennent date, au regard de tous les organismes visés au paragraphe 1er, du jour de leur arrivée à l'un de ces organismes.

voor de mijnwerkers voorzien zijn, uitgekeerd onder de bij deze wetgeving voor de gerechtigden op een ouderdomspensioen of voor hun weduwe vastgestelde voorwaarden.

HOOFDSTUK VI.

Prestaties van kolen en huisvesting.

ARTIKEL 23.

De toekenning aan de gepensioneerden van prestaties van kolen en huisvesting of van vergoedingen, welke er voor in de plaats gegeven worden, zal tussen de hoogste administratieve overheden der beide landen geregeld worden.

HOOFDSTUK VII.

Verschillende bepalingen.

ARTIKEL 24.

De gerechtigden van de overeenkomst van 21 Mei 1927 hebben *de plano* recht op de bij dit akkoord voorziene voordelen.

Nochtans mogen de prestaties ten laste van een der beide landen, welke na herziening aan de belanghebbenden toegekend worden, niet lager zijn dan die welke zij krachtens de overeenkomst van 21 Mei 1927 op de datum waarop dit akkoord van kracht wordt genieten, rekening gehouden met hun feitelijke toestand of hun toestand van burgerlijke staat op deze datum.

Anderzijds genieten de bij bedoelde overeenkomst beoogde arbeiders, die het laatst in een Franse mijn gewerkt hebben, op de wettelijke pensioensleeftijd de prestaties van de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom onder de bij de Franse wetgeving vastgesteld voorwaarden en mits zij ten minste 30 jaren dienst in de mijnen der beide contracterende landen tellen.

ARTIKEL 25.

Paragraaf 1.

De aanvragen om prestaties in speciën welke in toepassing van de bepalingen van dit akkoord verschuldigd zijn, moeten bij een der organismen waarbij de verzekerde aangesloten was, ingediend worden.

Paragraaf 2.

De aanvragen worden in aanmerking genomen, voor al de in paragraaf 1 bedoelde organismen, op de dag van hun aankomst bij een dezer organismen.

Paragraphe 3.

Elles doivent être accompagnées des documents et des pièces justificatives requis par les législations des divers régimes d'assurance auxquels l'assuré a été affilié.

Paragraphe 4.

Sont assimilées aux organismes d'assurance visés aux paragraphes 1 et 2 toutes les autorités qui, d'après les dispositions légales régissant ces organismes, sont compétentes pour recevoir lesdites demandes.

ARTICLE 26.

La Caisse autonome nationale de la Sécurité Sociale dans les mines et le Fonds national de retraite des ouvriers mineurs se prêtent leurs bons offices pour l'exécution du présent accord et correspondent directement entre eux à cet effet.

ARTICLE 27.

Le présent accord sera ratifié et les instruments de ratification en seront échangés à Paris aussitôt que possible.

Il entrera en vigueur à la même date que la Convention Générale sur la Sécurité Sociale.

ARTICLE 28.

Le présent accord est conclu pour une durée d'une année. Il sera renouvelé tacitement d'année en année, sauf dénonciation par l'un des Gouvernements qui devra être notifiée à l'autre Gouvernement, trois mois avant l'expiration du terme.

ARTICLE 29.

Sous réserve des dispositions de l'article 24 ci-dessus, la Convention du 21 mai 1927 est abrogée à partir de la date d'entrée en vigueur du présent accord.

Fait à Bruxelles, en double exemplaire, le 17 janvier 1948.

(s) Léon-Eli TROCLET.

(s) Daniel MAYER.

(s) DE HAUTECLOCQUE.

Paragraaf 3.

Zij moeten gepaard gaan met de documenten en bewijsstukken welke bij de wetgevingen van de verschillende régimes van verzekering waarbij de verzekerde aangesloten was vereist worden.

Paragraaf 4.

Al de overheden die volgens de wettelijke bepalingen welke deze organismen beheren, bevoegd zijn om bedoelde aanvragen in ontvangst te nemen, worden met de in paragrafen 1 en 2 bedoelde verzekeringsorganismen gelijk gesteld.

ARTIKEL 26.

De « Caisse Autonome nationale de la Sécurité Sociale dans les Mines » en het Nationaal Pensioenfonds der Mijnwerkers verlenen wederzijds hun goede diensten voor de uitvoering van dit akkoord en treden te dien einde rechtstreeks in briefwisseling met elkaar.

ARTIKEL 27.

Het huidig akkoord zal bekrachtigd worden en de bekrachtigingsakten er van zullen zo spoedig mogelijk te Parijs uitgewisseld worden.

Dit akkoord treedt in werking op dezelfde datum als de algemene overeenkomst betreffende de Maatschappelijke Zekerheid.

ARTIKEL 28.

Dit akkoord wordt voor een jaar gesloten. Het wordt stilzwijgend van jaar tot jaar hernieuwd, behoudens opzegging door een der Regeringen, welke aan de andere Regering drie maanden vóór het verstrijken van de vervaltermijn zal moeten betekend worden.

ARTIKEL 29.

Onder voorbehoud der bepalingen van bovenvermeld artikel 24 wordt de overeenkomst van 21 Mei 1927 van de datum als waarop dit akkoord van kracht wordt, ingetrokken.

Gedaan te Brussel, in dubbel exemplaar, op 17 Januari 1948.

(Get.) Léon-Eli TROCLET.

(Get.) Daniel MAYER.

(Get.) DE HAUTECLOCQUE.

PROTOCOLE

relatif à l'allocation aux vieux travailleurs salariés
et à l'allocation temporaire aux vieux.

Les Hautes Parties contractantes, soucieuses de tenir compte des services rendus à l'économie de chacun des deux pays par les vieux travailleurs ressortissants de l'autre partie, et considérant les avantages dont bénéficient les ressortissants français en Belgique, conviennent de reconnaître ces services dans les conditions ci-après :

a) L'allocation aux vieux travailleurs salariés sera accordée dans les conditions prévues pour les travailleurs français par la législation sur les vieux travailleurs salariés, à tous les vieux travailleurs salariés belges, sans ressources suffisantes, qui auront au moins 15 années de résidence ininterrompue en France à la date de la demande;

b) L'allocation temporaire aux vieux sera accordée dans les mêmes conditions qu'aux vieillards français, aux vieillards belges, sans ressources suffisantes, qui auront au moins 15 années de résidence ininterrompue en France à la date de la demande;

c) L'allocation aux vieux travailleurs salariés et l'allocation temporaire aux vieux attribuées dans les conditions définies aux paragraphes a) et b) cesseront d'être servies aux bénéficiaires de nationalité belge qui quitteront le territoire français.

Les dispositions du présent protocole sont purement et simplement substituées à celles qui avaient été prévues par l'échange de lettres du 11 septembre 1947.

Fait à Bruxelles, en double exemplaire, le 17 janvier 1948.

(s) Léon-Éli TROCLET.

(s) Daniel MAYER.

(s) DE HAUTECLOCQUE.

PROTOCOL

betreffende de vergoeding aan de bejaarde loonarbeiders en betreffende de tijdelijke vergoeding aan de oude lieden.

De Hoge contracterende partijen bezorgd rekening te houden met de diensten welke aan de economie van elk der twee landen bewezen werden door de bejaarde arbeiders, onderhorig en van de andere partij, en overwegende de voordelen welke de Franse onderhorigen in België genieten, komen overeen deze diensten onder volgende voorwaarden te erkennen :

a) De vergoeding aan de bejaarde loonarbeiders zal onder de voorwaarde voorzien voor de Franse arbeiders, bij de wetgeving betreffende de bejaarde loonarbeiders, toegestaan worden aan al de bejaarde Belgische loonarbeiders, zonder voldoende inkomsten, die ten minste onafgebroken vijftien jaar hun verblijfplaats in Frankrijk zullen hebben op de datum van de aanvraag;

b) De tijdelijke vergoeding aan de oude lieden zal aan de Belgische ouderlingen die zonder voldoende inkomsten zijn en die ten minste onafgebroken vijftien jaar hun verblijfplaats in Frankrijk zullen hebben op de datum van de aanvraag, toegestaan worden onder dezelfde voorwaarden als deze voorzien voor de Franse ouderlingen;

c) De vergoeding aan de bejaarde loonarbeiders en de tijdelijke vergoeding aan oude lieden welke onder de in paragrafen a) en b) bepaalde voorwaarden verleend worden zullen ophouden uitgekeerd te worden aan de begunstigten van Belgische nationaliteit, die het Franse grondgebied zullen verlaten.

De bepalingen van dit protocol vervangen onvoorwaardelijk deze voorzien door de briefwisseling van 11 September 1947.

Gedaan te Brussel, in dubbel, op 17 Januari 1948.

(Get.) Léon-Éli TROCLET.

(Get.) Daniel MAYER.

(Get.) DE HAUTECLOCQUE.

PROTOCOLE

relatif aux allocations en cas de chômage.

Les Hautes Parties contractantes, soucieuses de la situation des travailleurs qui se rendent d'un pays dans l'autre, se trouvent en chômage au lieu de leur nouvelle résidence, décident, sans préjudice de l'application des dispositions du Traité de travail entre la Belgique et la France, de prendre en faveur desdits travailleurs, les mesures suivantes :

Les ressortissants belges quittant, en France un travail salarié pour se rendre en Belgique, bénéficient dès leur entrée sur le territoire belge, des prestations de l'assurance-chômage.

Le Gouvernement français s'engage, en cas d'institution en France d'une assurance-chômage, à envisager l'adoption des dispositions nécessaires pour faire bénéficier les ressortissants français quittant, en Belgique, un travail salarié pour se rendre en France, des prestations de ladite assurance, dès leur entrée sur le territoire français, dès lors que les intéressés réunissent les conditions pour bénéficier du régime belge de l'assurance-chômage.

Le Gouvernement français s'engage, d'autre part, en attendant l'institution, en France, d'une assurance-chômage, à donner aux services compétents toutes instructions utiles pour assurer l'application dans l'esprit le plus libéral, de la réglementation en vigueur sur l'aide aux travailleurs sans emploi, aux ressortissants français rentrés sur le territoire français après avoir quitté en Belgique un travail salarié.

Fait à Bruxelles, en double exemplaire, le 18 janvier 1948.

(s) Léon-Eli TROCLET.

(s) Daniel MAYER.

(s) DE HAUTECLOCQUE.

PROTOCOL

betreffende de werkloosheidsvergoedingen.

De Hoge contracterende partijen bezorgd om de toestand der arbeiders die zich van het ene land naar het andere begeven, en die werkloos zijn in hun nieuwe verblijfplaats, beslissen, onverminderd de toepassing der bepalingen der Arbeidsovereenkomst tussen België en Frankrijk de volgende maatregelen te nemen ten voordele van deze arbeiders :

de Belgische onderhorigen, die ophouden een bezoldigde arbeid in Frankrijk te verrichten om zich naar België te begeven, genieten vanaf hun aankomst op het Belgisch grondgebied de voordelen der verzekering tegen werkloosheid.

De Franse Regering verbindt er zich toe ingeval van oprichting in Frankrijk van een verzekering tegen werkloosheid het treffen van de nodige maatregelen te overwegen om de Franse onderhorigen, die in België ophouden een bezoldigde arbeid te verrichten om zich naar Frankrijk te begeven, de voordelen van bedoelde verzekering te laten genieten, vanaf hun aankomst op het Frans grondgebied, wanneer de belanghebbenden de voorwaarden vervullen om de voordelen van het Belgisch regime voor verzekering tegen werkloosheid te genieten.

De Franse Regering gaat anderzijds de verbintenis aan, in afwachting van de oprichting van een verzekering tegen werkloosheid in Frankrijk, alle nuttige onderrichtingen te geven aan de bevoegde diensten om de toepassing in de meest brede zin te verzekeren van de van kracht zijnde reglementering inzake hulp aan de arbeiders zonder trekking voor de Franse onderhorigen die na met het verrichten van een bezoldigde arbeid in België te hebben opgehouden op het Frans grondgebied terugkomen.

Gedaan te Brussel, in dubbel exemplaar, de 18 Januari 1948.

(Get.) Léon-Eli TROCLET.

(Get.) Daniel MAYER.

(Get.) DE HAUTECLOCQUE.

AVENANT

à la Convention Générale entre la Belgique
et la France
du 17 janvier 1948 sur la Sécurité Sociale.

Les représentants soussignés des Gouvernements Belge et Français, désireux de régler la situation, en matière de sécurité sociale, des ressortissants polonais qui sont ou qui ont été occupés alternativement ou successivement en Belgique ou en France, sont convenus de compléter comme suit la Convention Générale Franco-Belge sur la sécurité sociale signée à Bruxelles, le 17 janvier 1948.

ARTICLE PREMIER.

Les travailleurs salariés ou assimilés aux salariés de nationalité polonaise, qui sont ou ont été occupés alternativement ou successivement en France et en Belgique bénéficient, sous les réserves prévues au présent Avenant, des dispositions de la Convention générale Franco-Belge sur la sécurité sociale du 17 janvier 1948 et de l'Accord complémentaire relatif au régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs des mines et établissements assimilés.

ARTICLE 2.

Les conditions de résidence auxquelles les dispositions de la Convention et de l'Accord complémentaire précités subordonnent l'octroi de certains avantages ne visent que la résidence en territoire belge ou français.

ARTICLE 3.

Les dispositions des législations belges en matière d'assurance-vieillesse-décès prématuré et d'assurance-maladie-invalidité qui subordonnent l'octroi de certains avantages à l'existence d'une convention d'assimilation restent en vigueur à l'égard des bénéficiaires du présent Avenant.

ARTICLE 4.

Les autorités administratives suprêmes belges et françaises arrêteront, d'un commun accord, les mesures nécessaires à l'exécution du présent Avenant qui entrera en vigueur en même temps que la Convention générale précitée du 17 janvier 1948.

Fait en double exemplaire à Paris, le 9 août 1948.

(s) Daniel MAYER.

(s) GUILLAUME.

(s) SCHUMAN.

AANHANGSEL

bij de Algemene Overeenkomst
tussen België en Frankrijk van 17 Januari 1948
betreffende de Maatschappelijke Zekerheid.

De ondergetekende vertegenwoordigers van de Belgische en Franse Regeringen, beziel met het verlangen de toestand inzake maatschappelijke zekerheid te regelen van de Poolse onderhorigen die beurtelings of achtereenvolgens in België of in Frankrijk werkzaam zijn of zijn geweest, zijn het eens geworden om de Algemene Frans-Belgische Overeenkomst, ondertekend de 17^e Januari 1948, te Brussel, betreffende de maatschappelijke zekerheid als volgt aan te vullen :

EERSTE ARTIKEL.

De loontrekkende of de met de loontrekkende gelijkgestelde arbeiders van Poolse nationaliteit, die beurtelings of achtereenvolgens in Frankrijk en in België werkzaam zijn of zijn geweest, genieten, mits het bij dit Aanhangsel voorziene voorbehoud, de voordelen van de bepalingen van de Algemene Frans-Belgische Overeenkomst van 17 Januari 1948 en van het Aanvullend Akkoord betreffende het stelsel van de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders in de mijnen en de daarmee gelijkgestelde inrichtingen.

ARTIKEL 2.

Bij de voorwaarden van verblijfplaats waarvan, door de bepalingen van voormelde Overeenkomst en voormeld Aanvullend Akkoord het verlenen van sommige voordelen afhankelijk wordt gemaakt, wordt enkel het verblijf op Belgisch of Frans grondgebied bedoeld.

ARTIKEL 3.

Ten aanzien van de gerechtigden op het voordeel van dit Aanhangsel wordt er niet afgeweken van de bepalingen van de Belgische wetgeving in zake verzekering — ouderdom — vroegtijdige dood en verzekering — ziekte — invaliditeit, waarbij het verlenen van sommige voordelen afhankelijk wordt gemaakt van het bestaan van een reciprociteitsovereenkomst.

ARTIKEL 4.

De hoge Belgische en Franse administratieve overheden zullen, in gemeen overleg de maatregelen bepalen die vereist zijn tot het uitvoeren van dit Aanhangsel, dat zal van kracht worden terzelfdertijd als voorenvermelde Algemene Overeenkomst van 17 Januari 1948.

Gedaan in duplo te Parijs, de 9e Augustus 1948.

(w. g.) Daniel MAYER.

(w. g.) GUILLAUME.

(w. g.) SCHUMAN.

AVENANT

à la Convention Générale entre la Belgique
et la France
du 17 janvier 1948 sur la Sécurité Sociale.

Les représentants soussignés des Gouvernements Belge et Français, désireux de régler la situation, en matière de sécurité sociale, des réfugiés et personnes déplacées qui sont ou qui ont été occupés alternativement ou successivement en Belgique et en France, ont convenu de compléter comme suit la Convention générale Franco-Belge sur la sécurité sociale signée à Bruxelles, le 17 janvier 1948.

ARTICLE PREMIER.

Les travailleurs salariés ou assimilés aux salariés, réfugiés et personnes déplacées, qui sont ou qui ont été occupés alternativement ou successivement en France et en Belgique bénéficient, sous les réserves prévues au présent Avenant, des dispositions de la Convention générale Franco-Belge sur la sécurité sociale du 17 janvier 1948 et de l'Accord complémentaire relatif au régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs des mines et établissements assimilés.

ARTICLE 2.

Par « réfugiés » et « personnes déplacées », il y a lieu d'entendre les personnes reconnues comme telles au sens de la première partie de l'annexe I de la Convention Internationale du 15 décembre 1946 portant constitution de l'organisation internationale pour les réfugiés.

ARTICLE 3.

Les conditions de résidence auxquelles les dispositions de la Convention et de l'Accord complémentaire précités subordonnent l'octroi de certains avantages ne visent que la résidence en territoire belge ou français.

ARTICLE 4.

Les dispositions de la législation belge en matière d'assurance-vieillesse-décès prématuré et d'assurance-maladie-invalidité qui subordonnent l'octroi de certains avantages à l'existence d'une convention de réciprocité, resteront en vigueur à l'égard des bénéficiaires du présent Avenant.

AANHANGSEL

bij de Algemene Overeenkomst
tussen België en Frankrijk van 17 Januari 1948
betreffende de Maatschappelijke Zekerheid.

De ondergetekende vertegenwoordigers van de Belgische en Franse Regeringen, bezielde met het verlangen de toestand in zake maatschappelijke zekerheid te regelen van de vluchtelingen en verplaatste personen die beurtelings of achtereenvolgens in België of in Frankrijk werkzaam zijn of zijn geweest, zijn het eens geworden om de Algemene Frans-Belgische Overeenkomst betreffende de maatschappelijke zekerheid, ondertekend de 17^e Januari 1948, te Brussel, als volgt aan te vullen :

EERSTE ARTIKEL.

De loontrekkende of de met de loontrekkende gelijkgestelde arbeiders die als « vluchtelingen » of « verplaatste personen » worden beschouwd en die beurtelings of achtereenvolgens in Frankrijk en in België werkzaam zijn of zijn geweest, genieten, mits het bij dit Aanhangsel voorzienen voorbehoud, de voordelen van de bepalingen van de Algemene Frans-Belgische Overeenkomst van 17 Januari 1948 en van het Aanvullend Akkoord betreffende het stelsel van de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders in de mijnen en de daarmee gelijkgestelde inrichtingen.

ARTIKEL 2.

Onder « vluchtelingen » en « verplaatste personen » dient verstaan, de personen die als dusdanig worden erkend, naar de geest van het eerste deel van bijlage I van de Internationale Overeenkomst van 15 December 1946, houdende oprichting van de internationale vluchtelingenorganisatie.

ARTIKEL 3.

Bij de voorwaarden van verblijfplaats waarvan, door de bepalingen van voormelde Overeenkomst en voormeld Aanvullend Akkoord, het verlenen van sommige voordelen afhankelijk wordt gemaakt, wordt enkel het verblijf op Belgisch of Frans grondgebied bedoeld.

ARTIKEL 4.

Ten aanzien van de gerechtigden op het voordeel van dit Aanhangsel wordt er niet afgeweken van de bepalingen van de Belgische wetgeving in zake verzekering — ouderdom — vroegtijdige dood en verzekering — ziekte — invaliditeit, waarbij het verlenen van sommige voordelen afhankelijk wordt gemaakt van het bestaan van een reciprociteitsovereenkomst.

ARTICLE 5.

Les administrations belge et française compétentes arrêteront, d'un commun accord, les mesures nécessaires à l'exécution du présent Avenant qui entrera en vigueur en même temps que la Convention générale précitée du 17 janvier 1948.

Fait en double exemplaire à Paris, le 9 août 1948.

(s) Daniel MAYER.

(s) GUILLAUME.

(s) SCHUMAN.

ARTIKEL 5.

De bevoegde Belgische en Franse besturen zullen, in gemeen overleg, de maatregelen bepalen die vereist zijn tot het uitvoeren van dit Aanhangsel dat zal van kracht worden tezelfdertijd als vorenvermelde Algemene Overeenkomst van 17 Januari 1948.

Gedaan in duplo te Parijs, de 9e Augustus 1948.

(w. g.) Daniel MAYER.

(w. g.) GUILLAUME.

(w. g.) SCHUMAN.

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

LE CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères et du Commerce extérieur le 23 novembre 1948, d'une demande d'avis sur un projet de loi portant approbation de la convention générale entre la Belgique et la France sur la sécurité sociale; l'accord complémentaire concernant le régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs frontaliers et saisonniers, l'accord complémentaire concernant le régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs des mines et établissements assimilés, le protocole relatif à l'allocation aux vieux travailleurs salariés et à l'allocation temporaire aux vieux, et le protocole relatif aux allocations en cas de chômage, signés à Bruxelles, le 17 janvier 1948 et avenants, signés à Paris, le 9 août 1948, a donné en sa séance du 17 décembre 1948 l'avis suivant :

Le projet de loi n'appelle pas d'observations.

Etaient présents :

MM. J. Suetens, président du Conseil d'Etat, Président;

V. Devaux, M. Somerhausen, Conseillers d'Etat;

J. Vauthier, P. Ansiaux, Assesseurs de la section de législation;

G. Piquet, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. Suetens, président.

Le Greffier,

Le Président,

(s.) G. PIQUET.

(s.) J. SUETENS.

Pour expédition délivrée à M. le Ministre des Affaires étrangères et du Commerce extérieur.

Le 20 décembre 1948.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

K. MEES.

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

DE RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, verzocht door de Minister van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel, op 23 November 1948, hem van advies te dienen over een ontwerp van wet tot goedkeuring van de Algemene Overeenkomst tussen België en Frankrijk betreffende de Sociale Zekerheid, van het Aanvullend Akkoord betreffende het regime van Sociale Zekerheid toepasselijk op de grens- en seizoenarbeiders, van het Aanvullend Akkoord betreffende het regime van Sociale Zekerheid toepasselijk op de arbeiders in de Mijnen of daarmee gelijkgestelde inrichtingen, van het Protokol betreffende de toelage aan de oude loontrekkende arbeiders en de tijdelijke toelage aan de bejaarden en van het Protokol betreffende de toelage bij werkloosheid, ondertekend op 17 Januari 1948, te Brussel, alsmede van de Aanhangsels, ondertekend de 9^e Augustus 1948, te Parijs, heeft ter zitting van 17 December 1948 het volgend advies uitgebracht :

Het ontwerp van wet biedt geen stof tot opmerkingen.

Waren aanwezig :

De HH. J. Suetens, voorzitter van de Raad van State, Voorzitter;

V. Devaux, M. Somerhausen, Raadsheren van State;

J. Vauthier, P. Ansiaux, Bijzitters van de afdeling wetgeving;

G. Piquet, adjunct-griffier, Griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. Suetens, voorzitter.

De Griffier,

De Voorzitter,

(g.) G. PIQUET.

(g.) J. SUETENS.

Voor uitgifte afgeleverd aan de H. Minister van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel.

De 20 December 1948.

De Griffier van de Raad van State,

K. MEES.

PROJET DE LOI

CHARLES,

Prince de Belgique, Régent du Royaume.

A tous, présents et à venir, SALUT!

Sur la proposition du Premier Ministre, Ministre des Affaires Etrangères et du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le Premier Ministre, Ministre des Affaires Etrangères et le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres Législatives le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE UNIQUE.

La Convention Générale entre la Belgique et la France sur la Sécurité sociale, l'Accord complémentaire concernant le régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs frontaliers et saisonniers, l'Accord complémentaire concernant le régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs des mines et établissements assimilés, le Protocole relatif à l'allocation aux vieux travailleurs salariés et à l'allocation temporaire aux vieux, et le Protocole relatif aux allocations en cas de chômage, signés à Bruxelles, le 17 janvier 1948 et les deux Avenants, signés à Paris, le 9 août 1948, sortiront leur plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 8 janvier 1949.

CHARLES.

PAR LE RÉGENT :

*Le Premier Ministre,
Ministre des Affaires Etrangères,*

P.-H. SPAAK.

Le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale,

L.-E. TROCLET.

WETSONTWERP

KAREL,

Prins van België, Regent van het Koninkrijk.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL!

Op de voordracht van de Eerste-Minister, Minister van Buitenlandse Zaken en van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

De Eerste-Minister, Minister van Buitenlandse Zaken, en de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

ENIG ARTIKEL.

De Algemene Overeenkomst tussen België en Frankrijk betreffende de Sociale Zekerheid, het aanvullend Akkoord betreffende het regime van sociale zekerheid toepasselijk op de grens-en seizoenarbeiders, het aanvullend Akkoord betreffende het regime van sociale zekerheid toepasselijk op de arbeiders in de mijnen of daarmee gelijkgestelde inrichtingen, het Protokol betreffende de toelage aan de oude loontrekkende arbeiders en de tijdelijke toelage aan de bejaarden, en het Protokol betreffende de toelagen bij werkloosheid, ondertekend op 17 Januari 1948, te Brussel, alsmede de twee Aansluitingen, ondertekend de 9^e Augustus 1948, te Parijs, zullen volledige uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel, 8 Januari 1949.

VANWEGE DE REGENT :

*De Eerste-Minister,
Minister van Buitenlandse Zaken,*

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,